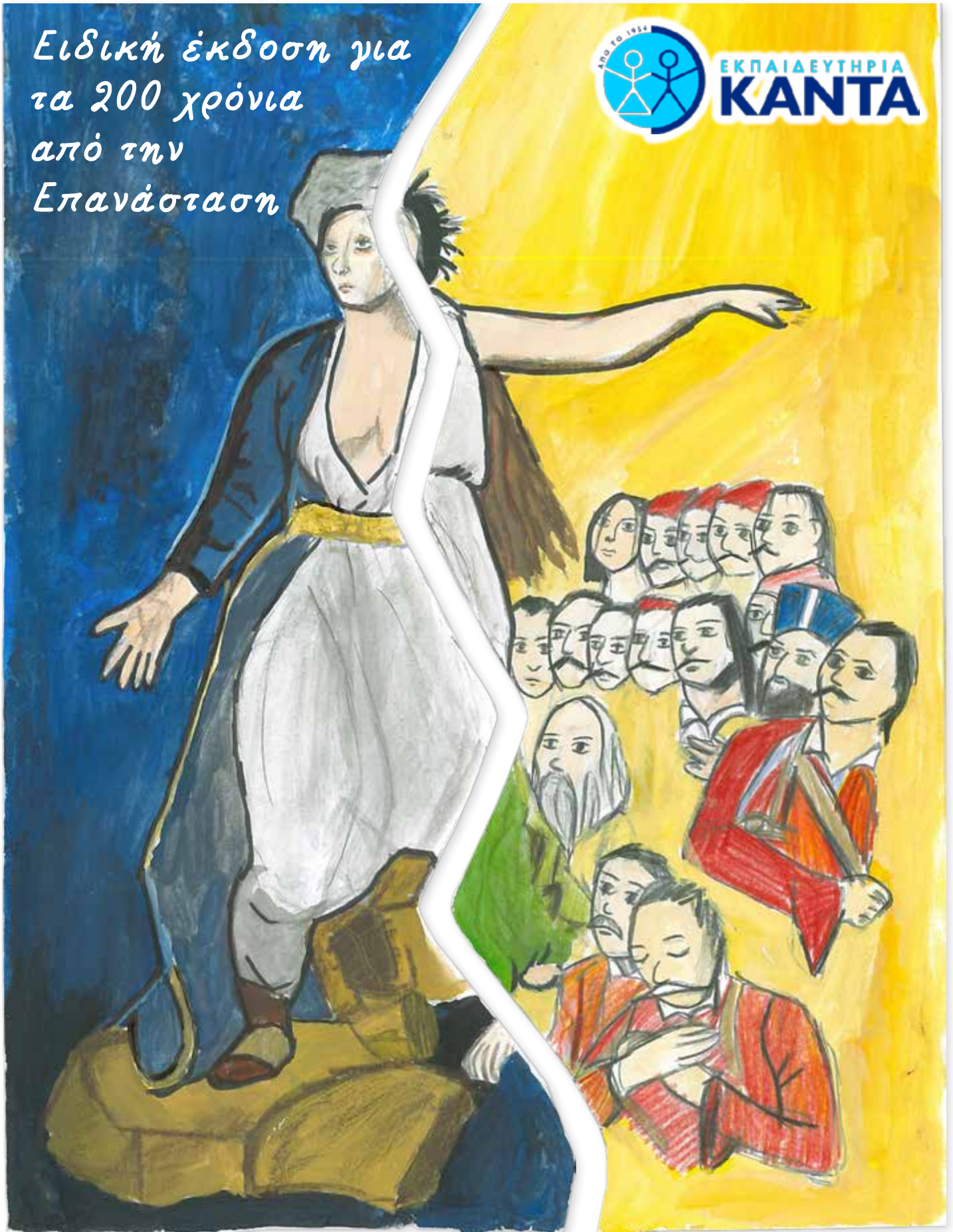

Η Μικρή Καντάδα

Ειδική έκδοση για
τα 200 χρόνια
από την
Επανάσταση

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
KANTA

Συνέντευξη μαθητών της Στ2' Δημοτικού με τον κ. Άρη Καντά

Γιατί ο 19ος αιώνας ονομάστηκε «ο Αιώνας των Επαναστάσεων»;

Παρά το γεγονός ότι οι πρώτες μεγάλες Επαναστάσεις που αποτέλεσαν την ουσιαστική βάση για μεταγενέστερες, συνέβησαν τον 18ο αιώνα, για την ακρίβεια προς τα τέλη αυτού, (Αμερικάνικη, Γαλλική) και μία ακόμη που συντάραξε επίσης πολλούς λαούς, έλαβε χώρα στις αρχές του 20ου αιώνα (Ρωσική), όμως ο 19ος αιώνας ονομάστηκε έτσι, διότι:

- Έγινε η Ελληνική Επανάσταση.
- Πολλοί λαοί έθεσαν ως προτεραιότητα την αυτοδιάθεσή τους και τη δημιουργία εθνικού κράτους (ας μη λησμονούμε ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία για παράδειγμα είχε υποτελείς πολλούς λαούς στα Βαλκάνια και σε άλλες γεωγραφικές περιοχές).
- Πραγματοποιήθηκε ένα μέρος της Βιομηχανικής Επανάστασης, καθώς, θα λέγαμε, υπήρξε μεγάλη εξέλιξη (εάν όχι έκρηξη) στον τομέα των Επιστημών και κατ' επέκταση στις ζωές των ανθρώπων.
- Λαοί διεκδίκησαν (μεγαλύτερη) συμμετοχή σε αποφάσεις που λάμβαναν οι ηγέτες τους, αμφισβητώντας κατ' αυτό τον τρόπο, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, παραδοσιακές έως εκείνα τα χρόνια, μορφές εξουσίας και τίτλους όπως του βασιλιά, του αυτοκράτορα ή των ευγενών.
- Μεγάλες δυνάμεις της εποχής με αφορμή (ή και στόχο) εξερευνητικές αποστολές, αλλά και την κατάληψη εδαφών σε άλλες ηπείρους για την προμήθεια υλών, εφάρμοσαν μία επεκτατική πολιτική για δικό τους όφελος (αποικιοκρατία).
- Ήταν και αυτό μία μεγάλη αλλαγή, συνήθως όμως με αρνητικά χαρακτηριστικά για τους ντόπιους κατοίκους των οποίων τα εδάφη αξιοποίησαν ειρηνικά ή λιγότερο ειρηνικά.

Ποιες επαναστάσεις και ιδέες επηρέασαν τα επαναστατικά κινήματα που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρώπη;

Οι ιδέες του Γαλλικού Διαφωτισμού (που θεωρούνται ότι όχι μόνον επηρέασαν και την Ελληνική Επανάσταση μέσω των ιδεών του Ρήγα Φεραίου και του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, αλλά αποτελούν σημείο αναφοράς, σε κάποιο βαθμό έως σήμερα, για την Ευρωπαϊκή Ένωση), η Αμερικάνικη και η Γαλλική Επανάσταση επηρέασαν βαθύτατα τα επαναστατικά κινήματα.

Τι συνέβαινε στον ελληνισμό την προεπαναστατική περίοδο;

Καθώς δεν υπήρχε ελεύθερο ελληνικό κράτος, εάν εξαιρέσουμε ειδικά καθεστώτα αυτονομίας στις παραδουνάβιες ηγεμονίες και Έλληνες που ζούσαν εκτός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ήταν σαφώς υπόδουλος.

Υπήρχε φιλελληνικό κλίμα πριν και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης;

Πριν από την Επανάσταση του 1821 υπήρχαν ορισμένοι ξένοι περιηγητές που επισκέπτονταν την τότε υπόδουλη Ελλάδα και έγραφαν βιβλία ή κρατούσαν σημειώσεις για ό,τι έβλεπαν. Όμως καθώς η Ιερή Συμμαχία, συνασπισμός των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής, είχε αλλεργία σε κάθε προσπάθεια ενός λαού να απελευθερωθεί και παρά το ότι έβλεπαν (διότι είχαν διπλωμάτες στην Κωνσταντινούπολη) ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία για πολλούς λόγους είχε αρχίσει να αρρωσταίνει σοβαρά, κάτι που

σήμαινε ότι μελλοντικά θα διαλυόταν, όμως δεν επιθυμούσαν σε καμία περίπτωση να επαναστατήσει ένας λαός είτε στα δικά της εδάφη (της Ιερής Συμμαχίας) είτε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Άρα, δεν υπήρχε θετικό κλίμα, άσχετα εάν η Ρωσία τότε τότε για δικούς της λόγους με έμμεσο τρόπο προσπαθούσε να δημιουργήσει για τους Έλληνες και με τους Έλληνες επαναστατικές εστίες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία που έσβηναν γρήγορα συνήθως εις βάρος των Ελλήνων, με εξαίρεση, αρκετά νωρίτερα, τη Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊνταρτζή (1774) μετά το τέλος ενός Ρωσοτουρκικού πολέμου. Αυτή έδινε τη δυνατότητα στη Ρωσία να παρεμβαίνει πλέον σε υποθέσεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και μεταξύ άλλων να προστατεύει χριστιανικούς πληθυσμούς.

Παρόλα αυτά το κλίμα ήταν αρνητικό και όχι βέβαια φιλελληνικό. Όμως κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης οι συνθήκες άλλαξαν. Οι Μεγάλες Δυνάμεις είδαν ότι δεν μπορούσαν να συγκρατήσουν τους λαούς, οι φιλελεύθερες ιδέες (προερχόμενες από την Αμερικάνικη και τη Γαλλική Επανάσταση) διαδόθηκαν στην Ευρώπη σταδιακά σε μεγαλύτερο βαθμό, η φοβερή σφαγή των Ελλήνων κατοίκων της Χίου από τους Οθωμανούς (1822), από εκεί και ο περίφημος πίνακας του Ευγένιου Ντελακρουά (Μουσείο Λούβρου), συγκίνησε πολλούς στην τότε Ευρώπη, ορισμένοι συνέδεσαν τους Έλληνες με την Αρχαία Ελλάδα και τις ιδέες του πολιτισμού της, οπότε διαμορφώνεται πλέον ένα σαφές φιλελληνικό κλίμα που οδήγησε ξένους, ευρωπαίους Φιλέλληνες να έρθουν να πολεμήσουν και αρκετοί εξ αυτών να πεθάνουν για την ανεξαρτησία μας.

Ποιες ήταν οι πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση Κράτους;

Με την έναρξη της Επανάστασης το 1821 ιδρύθηκαν τοπικά πολιτεύματα, όπως ο Οργανισμός της Πελοποννησιακής Γερουσίας, η Βουλή της Θεσσαλομαγνησίας, ο Οργανισμός της Γερουσίας της Δυτικής Ελλάδας κ.α.

Ποια ήταν και είναι η αξία του «Προσωρινού Πολιτεύματος της Ελλάδας» διεθνώς;

Το σημαντικότερο όλων όμως ήταν το πρώτο Σύνταγμα, 1822, με ονομασία «Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος». Αυτό μεταξύ άλλων, προέβλεπε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Γενικά ήταν πολύ σημαντικό διότι είχε επιρροές από τις ιδέες προηγούμενων μεγάλων επαναστάσεων, αλλά συγχρόνως έδειχνε στους ξένους ότι οι επαναστατημένοι Έλληνες, που δεν είχαν ακόμη απελευθερωθεί ούτε εξαιτίας του λόγου αυτού γνώριζαν εάν θα αποκτήσουν κράτος, δημιούργησαν ένα πλαίσιο

διοίκησης και λειτουργίας το οποίο μάλιστα προσπαθούσαν να βελτιώσουν εξελίσσοντάς το (Σύνταγμα της Επιδαύρου 1823, Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος 1827).

Ειδικά το τελευταίο εμπνευσμένο από δημοκρατικές ιδέες, έλεγε ότι η εξουσία υπάρχει λόγω του Έθνους πηγάζει από αυτό (το Έθνος) και υπάρχει υπέρ αυτού (του Έθνους), το δε λαό θα κυβερνούσε μέσω της Βουλής ένας κυβερνήτης (και όχι βασιλιάς).

Τελικά, έγινε η Ελλάδα πηγή έμπνευσης του διεθνούς φιλελευθερισμού

Κάθε Επανάσταση γράφει νέες σελίδες στην Ιστορία (σε κάποια κατεύθυνση αυτής). Το ίδιο και η Ελληνική Επανάσταση που μέσω του αγώνα των Ελλήνων για Ελευθερία και Ανεξαρτησία και των πρώτων αρχικά Συνταγμάτων απέδειξε στην πράξη την αξία των φιλελεύθερων ιδεών.

«Όλο το έθνος αδικείται,
όταν αδικείται ένας μόνος πολίτης.»

Τα Δίκαια του Ανθρώπου άρθρο 23
Ρήγας Φεραίος

Οι αφανείς ήρωες του 1821

Σπανός Κωνσταντίνος, Ροντογιάννης Βασίλης, Μορφόπουλος Ανέστης

Υπάρχουν πρόσωπα που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην Εθνική Παλιγγενεσία και είναι γνωστά σε όλους. Όπως όμως σε κάθε μάχη υπάρχουν αφανείς ήρωες, έτσι και στον Αγώνα του '21, που ήταν σκληρός και μακροχρόνιος, συναντάμε άγνωστους στους πολλούς αγωνιστές, που έδωσαν ακόμα και τη ζωή τους για να μπορούμε σήμερα εμείς να είμαστε ελεύθεροι. Από τον εθνικό ξεσηκωμό του 1821 δεν απουσίαζε η ενθουσιώδης και ηρωική συμμετοχή των γυναικών. Αγωνίστριες από κάθε κοινωνική τάξη και τόπο έσπευσαν να συμβάλουν στην εξέγερση, αψηφώντας τον πανίσχυρο οθωμανικό στρατό.

Ο Μήτρος Πέτροβας, τασσόμενος στο πλευρό του Κολοκοτρώνη, ως οπλαρχηγός ετοίμασε την επανάσταση στην Μεσσηνία. Το Μάιο του 1825 πηρέ μέρος ως στρατηγός στις επιχειρήσεις του Ιμπραήμ.

Το πραγματικό του όνομα ήταν Ιωάννης Ξήκης, αλλά έμεινε γνωστός ως **Δυοβουνιώτης** εξαιτίας της καταγωγής του από το Δυοβούνι Λοκρίδας. Έγινε γρήγορα ονομαστός για τη δράση

και τις ικανότητές του, πραγματικό φόβητρο για τους Τούρκους. Συνεργάστηκε κατόπιν με τον Αθανάσιο Διάκο σε κοινές στρατιωτικές επιχειρήσεις. Δικής του έμπνευσης ήταν, εξάλλου, το σχέδιο άμυνας στη Μάχη των Βασιλικών (25 Αυγούστου 1821), που οδήγησε στην αναχαίτιση της στρατιάς του Μπεϊράν Πασά και την εμφατική νίκη των Ελλήνων.

Η Σταυριάνα Σάββαινα, μετά τον θάνατο του συζύγου της εντάχθηκε με δικό της ασκέρι, αποτελούμενο από γυναίκες στο στρατιωτικό σώμα του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη και πήρε μέρος σε πολλές μάχες όπως η Άλωση της Τριπολιτσάς, η Μάχη του Βαλτετσίου μαζί με τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη και τους Μαυρομιχαλούς.

Η Δόμνα Βιζβίζη στην ναυμαχία του Ευρίπου ανέλαβε η ίδια το πλοίο του άντρα της. Κουβαλούσε με το πλοίο πυρομαχικά και τρόφιμα στους Έλληνες, κανονιοβολούσε τουρκικές θέσεις. Το πλοίο της, η «Καλομοίρα», χρησίμευσε για τις συνεδριάσεις του Άρειου Πάγου της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδας. Όταν τελείωσαν τα χρήματά της και δεν μπορούσε να συντηρήσει άλλο το πλοίο το πρόσφερε ως πυρπολικό.

Ο Λάμπρος Βείκος ηγήθηκε του στρατού των 3.000 Ρουμελιωτών που πήραν την απόφαση να ενισχύσουν τους Μεσολογγίτες. Η ηγετική φυσιογνωμία του τον έφερε ως έναν από τους μεγάλους πρωταγωνιστές των πολιορκημένων του Μεσολογγίου και ήταν αυτός στον οποίο απευθύνονταν ο Κιουταχής στις διαπραγματεύσεις που γίνονταν. Ο Κιουταχής τού ζήτησε να μεσολαβήσει για σύναψη συμφωνίας με τους πολιορκημένους αλλά η απάντησή του ήταν αρνητική. Το ελληνικό κράτος για να τιμήσει τη μνήμη του, έδωσε στην οικογένειά του εκτάσεις γης στην περιοχή του σημερινού Άλσους Βείκου.

Η Μαριγώ Ζαραφοπούλα ανέλαβε το έργο της συλλογής πληροφοριών για τις κινήσεις αξιωματούχων της Υψηλής Πύλης. Εργάστηκε με παραδειγματικό πατριωτικό ζήλο, διασώζοντας πολλούς ομήρους και παραλίγο να φυλακιστεί η ίδια. Κατά τη διάρκεια του Αγώνα, ενήργησε ως κατάσκοπος σε πολιορκούμενα από τους Έλληνες φρούρια και πόλεις, προκειμένου να συλλέξει πληροφορίες αλλά και να παραδώσει σημαντικά έγγραφα, με σκοπό την απελευθέρωση αιχμαλώτων. Διέθεσε την περιουσία της για την περίθαλψη τραυματιών και ασθενών και για την αγορά πολεμοφοδίων και τροφίμων για τον στρατό.

Ο Ιωάννης Ράγκος ξεκίνησε τη δράση του ως αρματολός, πρωτοστατώντας στις πρώτες φάσεις της επανάστασης (1821-1825) σε σωρεία μαχών στην Αιτωλοακαρνανία και την Ήπειρο, αλλά και στην Πελοπόννησο εναντίον του Ιμπραήμ. Το 1822 ήταν αρχηγός στην εκστρατεία της Θεσσαλίας και συμπολεμιστής του Καραϊσκάκη, ενώ την επόμενη χρονιά ως στρατηγός ανέλαβε την καταδίωξη του αποστάτη πια Καραϊσκάκη για λογαριασμό της κυβέρνησης! Έσωσε το Μεσολόγγι το 1824 από τον Ομέρ Πασά, γι' αυτό και του παραχωρήθηκε το πασαλίκι των Αγράφων

Λίγα χρόνια πριν την Ελληνική Επανάσταση του 1821 ο **Ιωάννης Γκούρας** υπηρέτησε ως απλός στρατιώτης στον Οδυσσέα Ανδρούτσο, που τότε ήταν οπλαρχηγός στη Λιβαδειά. Μετά την πολιορκία της Λιβαδειάς από την Αλή Πασά κατέφυγε στον ξάδερφό του, τον Πανουργιά. Με περίπου 400 που είχε συγκεντρώσει στα περίχωρα της Άμφισσας, όρμησε το πρωί της 27ης Μαρτίου 1821 κατά της πόλης. Μαζί του κινήθηκαν ο Πανουργιάς και οι οπλαρχηγοί Παπανδριάς και Μανίκας. Οι Έλληνες κατόρθωσαν να κυριεύσουν την πόλη και να κλείσουν τους Τούρκους στην ακρόπολη της πόλης. Έπειτα από πολιορκία δέκα ημερών οι Τούρκοι παραδόθηκαν. Το 1822 διορίστηκε φρούραρχος της Αθήνας και το 1825 γενικός οπλαρχηγός της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας. Στις 7 Απριλίου του 1825 συλλαμβάνει τον Οδυσσέα Ανδρούτσο και τον φυλακίζει στην Ακρόπολη. Σκοτώθηκε κατά την πολιορκία της Ακροπόλεως από τον Κιουταχί την 1η Οκτωβρίου 1826.

Ο Γεώργιος Ανεμογιάννης ήταν ηρωική μορφή του 1821. Επίσης υπηρετούσε ως ναύτης της Μπομποουλίνας. Οι <<Σύμμαχοι>> είχαν πάρει μέρος στον αποκλεισμό της Ναύπακτου και στην επίθεση εναντίον του φρουρίου (25-05-1821). Η επίθεση απέτυχε και αποφασίστηκε η πυρπόλησή του τουρκικού στόλου που ήταν κάτω από το φρούριο της Ναύπακτου.

Κωνσταντίνα Καρνιάτη

Ο Μιχάλης Κόρακας ήταν ο μεγαλύτερος εκφραστής της κρητικής επανάστασης. Ο <<Γέρος>> όπως ήταν το παρατσούκλι του ξεκίνησε την δράση του από αρματολός. Το 1825 όταν η επανάσταση είχε καταπνιγεί στο νησί, πέρασε στην ηπειρωτική Ελλάδα συνεχίζοντας την μάχη στην Πελοπόννησο και στην στερεά Ελλάδα, στην μάχη στην ακρόπολη στο πλευρό του Καραϊσκάκη. Μετά γύρισε στην Κρήτη για συνεχίσει τον αγώνα του και ως πειρατής χτυπούσε τους τούρκους στο αιγαίο.

Ο Χριστόδουλος Χατζηπέτρου ήταν μαθητής του Καραϊσκάκη. Το 1825 προσέφερε τις υπηρεσίες του στο Μεσολόγγι ως την ηρωική έξοδο. Το σώμα των στρατιωτών που διοικούσε το συντηρούσε αποκλειστικά με δικές του οικονομικές θυσίες, που ανήλθαν σε περισσότερο από 1 εκατομμύριο γρόσια!

Πηγές:

<https://www.mixanitouxronou.gr/oi-gynaikes-poy-polemisan-to-1821/>
<https://www.greekpress.gr/%CE%BF%CE%B9-%CE%AC%CE%B3%CE%BD%CF%89%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%B9-%CE%AE%CF%81%CF%89%CE%B5%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-1821-%CF%80%CE%BF%CF%85-%CE%AD-%CE%B4%CF%89%CF%83%CE%B1%CE%BD-%CF%84%CE%B7-%CE%B6%CF%89/>

Μάχη του Εικοσιένα

Κωνσταντίνα Καρνιάτη & Φαίη Σταυροπούλου

Την πατρίδα υπηρετούσαν
για να φύγουν οι εχθροί,
μέχρι όλοι να βρεθούν νεκροί.

Όλοι οι άντρες πολεμούσαν με θάρρος και οργή
κι ας δεν τους είχε απομείνει και πολλή ακόμα αντοχή.

-

Και οι γυναίκες συνέχιζαν και έφερναν προμήθειες
και πρόσφεραν και αυτές σημαντικές βοήθειες,
φρόντιζαν πίσω τα παιδιά τα πεινασμένα
και, τελικά, με τα σπαθιά υψωμένα
νίκησαν τη μάχη του Εικοσιένα.

-«Τούτη την πατρίδα την έχουμε όλοι μαζί,
και σοφοί κι αμαθείς, και πλούσιοι και φτωχοί, και
πολιτικοί και στρατιωτικοί, και οι πλέον μικρότεροι
άνθρωποι. Όσοι αγωνιστήκαμεν, αναλόγως ο καθείς,
έχουμε να ζήσουμε εδώ. Το λοιπόν δουλέψαμεν όλοι
μαζί να τη φυλάμε κι όλοι μαζί, και να μη λέγει ούτε
ο δυνατός “εγώ”, ούτε ο αδύνατος. Ξέρετε πότε να
λέγει ο καθείς “εγώ”; όταν αγωνιστεί μόνος του
και φικιάσει ή χαλάσει, να λέγει “εγώ”. Όταν όμως
αγωνίζονται πολλοί και φικιάνουν, τότε να λέμε
“εμείς”. Είμαστε στο “εμείς” κι όχι στο “εγώ”.»

Γιάννης Μακρυγιάννης

Το ένδοξο 1821 μεσά από την τέχνη

Κριράς Αναστάσης, Μπότσιας Άγγελος, Παπαλόπουλος Φίλιππος, Χριστοπούλου Αντριάννα

Η ελληνική επανάσταση και ο πολυετής αγώνας των Ελλήνων για την ελευθερία αποτελεί έως σήμερα πηγή έμπνευσης για τον καλλιτεχνικό κόσμο. Πίνακες ζωγραφικής, χαρακτηριστικά, αγάλματα απεικόνισαν στιγμές και προσωπικότητες της επανάστασης, φέρνοντας στην επιφάνεια τα πανανθρώπινα μηνύματά της. Ο ηρωισμός, η αυτοθυσία και η γενναιότητα των Αγωνιστών του '21 προβάλλονται ως ηθικό πρότυπο και ως μαρτυρία της ιστορικής συνέχειας του ελληνισμού. Από τους κυριότερους ζωγράφους ιστορικών σκηνών ήταν ο Θεόδωρος Βρυζάκης, αλλά και ο Διονύσης Τσόκος, ο Νικόλαος Γύζης, ο Ανδρέας Κριεζής και άλλοι.

Ο Νικόλαος Γύζης γεννήθηκε στο Σκλαβοχώρι της Τήνου την 1η Μαρτίου του 1842. Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του ακαδημαϊκού ρεαλισμού του ύστερου 19ου αιώνα, του συντηρητικού εικαστικού κινήματος που είναι γνωστό ως «Σχολή του Μονάχου», τόσο σε ελληνικό όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Το 1888 εκτίθεται στην

Αθήνα για πρώτη φορά ο πίνακας του Νικόλαου Γύζη με τίτλο «Ελληνικό Σχολείο εν καιρώ δουλείας» γνωστότερος ως «**Το κρυφό Σχολειό**», ο οποίος παριστάνει έναν καλόγερο να διδάσκει παιδιά.

ΕΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ (1885 - 1886)

Το 1899 ο ποιητής και θεατρικός συγγραφέας **Ιωάννης Πολέμης** (1862 - 1926) εμπνευσμένος, όπως δήλωσε ο ίδιος, από τον πίνακα του Νικόλαου Γύζη, γράφει και δημοσιεύει το πασίγνωστο ποίημά του με τίτλο: ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σύμφωνα με τον πίνακα του Ν. Γύζη και το ποίημα του Ι. Πολέμη, που και τα δύο φέρουν τον τίτλο «Το Κρυφό Σχολειό», οι δημιουργοί τους διάλεξαν ως τόπο κρυφής λειτουργίας του σχολείου κάποια γωνιά του ναού ή του μοναστηριού, ως δάσκαλο κληρικό και ως χρόνο λειτουργίας του σχολείου τη νύχτα, ώστε αυτό να μη γίνει αντιληπτό από τον κατακτητή, ο οποίος υποτίθεται ότι θα το καταδίωκε, αφού θεωρείται ότι το σχολείο λειτουργούσε κρυφά. Και θα το καταδίωκε, γιατί, το σχολείο ως εθνικό ίδρυμα για την ανύψωση του γένους, ο παπαδάσκαλος θα έπρεπε σ' αυτό το κρυφό σχολειό, εκτός από γραφή και ανάγνωση, να μάθαινε στο Ελληνόπουλο το «τι έχασε, τι έχει, τι του πρέπει».

Ο Θεόδωρος Π. Βρυζάκης, ήταν ένας από τους κορυφαίους Έλληνες ζωγράφους του 19ου αιώνα. Στην εποχή τους, τα έργα του είχαν μεγάλη ζήτηση ως ζωντανές και πιστές αναπαραστάσεις της ελληνικής ιστορίας. Μερικά μάλιστα από αυτά τα έργα έγιναν από νωρίς ευρύτερα γνωστά στο κοινό χάρη στις λιθογραφίες και άλλου είδους αναπαραγωγές.

Η Ελλάς ευγνωμονούσα είναι πίνακας του Έλληνα ζωγράφου Θεόδωρου Βρυζάκη, που φιλοτεχνήθηκε το έτος 1858. Ανήκει στην συλλογή της Εθνικής Πινακοθήκης. Πρόκειται για έργο με ιδιαίτερο συμβολισμό, αφού απεικονίζει την Ελλάδα με τη μορφή νέας στεφανωμένης γυναίκας, ενδεδυμένης αρχαιοπρεπώς, εν μέσω αγωνιστών της Επανάστασης του 1821, να έχει σπάσει τις αλυσίδες της σκλαβιάς από τα πόδια της.

Ο Ευγένιος Ντελακρουά γεννήθηκε στις 26 Απριλίου 1798 κοντά στο Παρίσι και ξεχώρισε από νεαρή ηλικία για το καλλιτεχνικό του ταλέντο. Το 1824 παρουσίασε τον πρώτο του πίνακα στο Παρίσι. Απεικονίζει τις θηριωδίες των Τούρκων στον άμαχο πληθυσμό και ευαισθητοποίησε τη γαλλική κοινωνία. Πηγή έμπνευσης ήταν η σφαγή χιλιάδων Ελλήνων της Χίου από τους Οθωμανούς, που είχε γίνει δύο χρόνια νωρίτερα ως αντίποινα για τον ξεσηκωμό τους.

Στους πίνακες του Ντελακρουά, το πρόσωπο των Τούρκων συμβόλιζε την τυφλή, βίαιη δύναμη και το πρόσωπο των Ελλήνων την ελευθερία και τον πολιτισμό. Η ηρωική έξοδος των Μεσολογγιτών το 1826 και ο θάνατος του αγαπημένου του Λόρδου Μπάιρον στο Μεσολόγγι συγκλονίζουν τον Ντελακρουά. Ζωγραφίζει έναν ακόμη εντυπωσιακό πίνακα, με τίτλο «Η Ελλάδα ξεψυχώντας στα ερείπια του Μεσολογγίου». Η Ελλάδα παρουσιάζεται απελπισμένη να στέκεται πάνω στα πτώματα των αγωνιστών και πίσω της να στέκεται ο εχθρός που υψώνει τη σημαία.

Ο Ντελακρουά πέθανε το 1863 στο Παρίσι. Η ελληνική επανάσταση αποτέλεσε βασικό θέμα των έργων που ζωγράφιζε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Σκοπός του ήταν να αναδείξει το δράμα των Ελλήνων που πολέμησαν με σθένος και αυτοθυσία τους κατακτητές τους. Η συμβολή του στην ελληνική προσπάθεια είναι ανεκτίμητη καθώς συγκίνησε και κινητοποίησε για πολλές δεκαετίες τους Ευρωπαίους πολίτες.

Η Ελληνική επανάσταση επηρέασε πολύ όλα τα είδη τέχνης και πιο συγκεκριμένα την γλυπτική.

Η γλυπτική ήταν το είδος της τέχνης όπου η επαναστατική δύναμη αποτυπώθηκε καλύτερα, από καλλιτέχνες που έζησαν τα γεγονότα και γνώρισαν τους πρωταγωνιστές τους. Τα γλυπτά - αγάλματα απεικόνιζαν μάχες, ίππους, μαχητές, ακόμα και αξεσουάρ του πολέμου όπως κράνη, σπαθιά και στολές. Κάποια γλυπτικά έργα έγιναν τόσο μεγάλες

επιτυχίες που ακόμα και τώρα είναι γνωστά. Αφού η επανάσταση τέλειωσε, γλύπτες έφτιαξαν αγάλματα από ήρωες όπως το άγαλμα του Κολοκοτρώνη, του Δημήτριου Υψηλάντη, του Αθανάσιου Διάκου και πολλών άλλων.

Πηγές:

<https://www.artsteps.com/embed/6057986f3506b9c858422cc5/560/315>

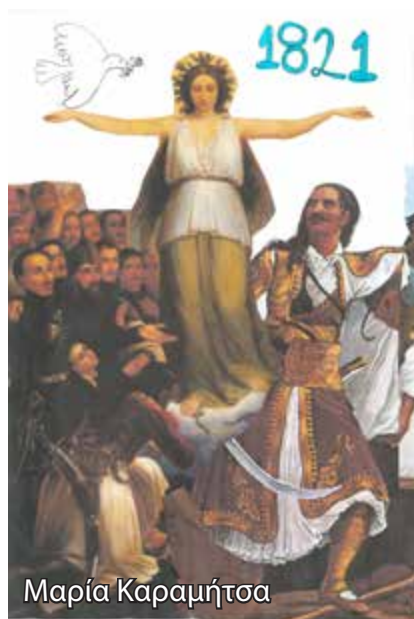
https://www.cnn.gr/a/1821_200years/tehni/

«Η τύχη μάς έχει τους Έλληνες
πάντοτε ολίγους.»

Γιάννης Μακρυγιάννης

«Η Ελλάς ευγνωμονούσα» - Μονόλογος

Άνθη Ευτυχία-Λυδία, Κρικέλη Κατερίνα, Ματρακίδης, Γιάννης-Μάριος
Μαυρεπής Γιώργος, Σαγιά Ελεάννα

Μαρία Καραμήτσα

Όταν εσάς Έλληνες κοιτώ
νιώθω συγκίνηση,
περηφάνια και σπαραγμό,

γιατί με ψυχή και μυαλό
καταφέρατε τον ήλιο να
ξαναδώ.

Ένωσα Έλληνες πως
πολεμήσατε σκληρά
για να διώξετε από μέσα
μου την τουρκική σκλαβιά.

Παραδώσατε στο Γένος μας
ένα Έθνος ελληνικό,
ελεύθερο και ζωντανό!
Ποιος άραγε θα τόλμαγε
ξανά να δώσει τέτοιες
μάχες, να παλέψει σθεναρά;

Στο όνομα της Ελευθερίας, «Ελλάδα» να φωνάξει δυνατά;

Για αυτό όλους εσάς τους ήρωες κοιτώ
και θέλω μέσα από την ελεύθερη ψυχή μου να σας πω
ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

«Μια δύναμις με άρπαξε από την λιτανεία πριν
φύγουμε από τα Ψαρά για την Χίο. Μια δύναμις θεϊκή
με γιγάντωσε... Αυτή η θεία δύναμις μου έδωσε
θάρρος δια να φθάσω με το πυρπολικό μου στην
Τουρκική Ναυαρχίδα...

– Πως τον έκανες τον άθλο Ναύαρχε;

Κι αυτός απάντησε:

– Να, ξύπνησα εκείνο το πρωί και είπα: Απόψε
Κωσταντή, θα πεθάνεις για την Ελλάδα.»

Κωνσταντίνος Κανάρης

Επιρροές που δέχτηκε η Ελληνική Επανάσταση

για ιστορική έρευνα από τους μαθητές του Στ1

Γιατί οι υπόδουλοι Έλληνες αποφάσισαν να ξεσηκωθούν μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς; Τι ήταν αυτό που τους παρακίνησε σε μια τόσο τολμηρή ενέργεια; Σημαντικά κινήματα και σπουδαία γεγονότα της παγκόσμιας ιστορίας συνδέονται με την προσπάθεια των Ελλήνων για απελευθέρωση από τους Οθωμανούς. Το κάθε ένα από αυτά διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην ιδεολογική προετοιμασία του γένους για ξεσηκωμό καθώς και στην οργάνωση του επαναστατικού αγώνα.

Διαφωτισμός

Ο Διαφωτισμός αποτελεί ένα πνευματικό κίνημα που πρωτοεμφανίστηκε στην Αγγλία στα τέλη του 17ο αιώνα, κορυφώθηκε στην Γαλλία τον 18ο αιώνα και έπειτα εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη αλλά και έξω από αυτή.

Οι εκφραστές του Διαφωτισμού έδιναν έμφαση στον φωτισμό του ανθρώπου μέσω της παιδείας προκειμένου να κατανοήσει και να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Υπερασπίζονταν τα δικαιώματα των ανθρώπων για ελεύθερη σκέψη, ελεύθερη έκφραση και ισότητα απέναντι στον νόμο.

Οι Διαφωτιστές αμφισβητώντας τις προλήψεις και τις δεισιδαιμονίες του παρελθόντος τάχθηκαν εναντίον της τυραννικής διακυβέρνησης και της καταπίεσης. Επίσης, εναντιώθηκαν στη θανατική ποινή, στη δουλεία και τα βασανιστήρια.

Οι απόψεις εκπροσώπων του Διαφωτισμού, όπως του Βολτέρου που πρώτος μίλησε για την ανεξιθρησκία, του Ρούσσο που προτείνει τη συμμετοχή του λαού στη λήψη αποφάσεων, του Λοκ που υποστηρίζει το δικαίωμα της αντίστασης όταν το κράτος γίνεται τυραννικό, του Μοντεσκιέ που έγραψε για την αξία των νόμων, ξεσήκωσαν τους Έλληνες. Τους έκαναν να καταλάβουν ποσό λιγότερα δικαιώματα είχαν σε αντίθεση με τους Οθωμανούς που τους είχαν κυριεύσει και τους καταπίεζαν. Έτσι, σταδιακά, πήραν την απόφαση να ξεσηκωθούν διεκδικώντας όσα δικαιωματικά τους ανήκαν.

Αμερικανική Επανάσταση

Η Αμερικανική Επανάσταση πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 18ου αιώνα (1775 – 1783) με σκοπό τη διεκδίκηση της ανεξαρτησίας από τους Άγγλους αποικιοκράτες. Οι Αμερικανοί άποικοι υποστηρίζουν ότι η Αγγλία δεν είχε δικαίωμα άσκησης εξουσίας στις αποικίες. Η ένοπλη σύγκρουση τελειώνει με ήττα των Άγγλων και το 1783 δημιουργείται ανεξάρτητο κράτος με το όνομα Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ).

Η Αμερικανική Επανάσταση, γνωστή και ως πόλεμος της ανεξαρτησίας, αποτέλεσε παράδειγμα εθνικής κυριαρχίας και έδωσε στους Έλληνες την ιδέα και το κίνητρο για να αρχίσουν την δική τους Επανάσταση. Επίσης, οι Έλληνες διαβάζοντας το «Ψήφισμα για τη διακήρυξη της Ανεξαρτησίας» (4 Ιουλίου 1776), που τονίζει ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία και στην ευτυχία, αποφασίζουν να ξεκινήσουν τον δικό τους αγώνα για δικαίωση.

Από την
Αμερικανική
στην
Ελληνική Επανάσταση

<https://www.f-news.gr/>

Γαλλική Επανάσταση

Το 1789 ξεσπά η Γαλλική Επανάσταση εξαιτίας οικονομικών και κοινωνικών διακρίσεων. Σκοπός της ήταν η διαφύλαξη της ελευθερίας, της ισότητας και της αδελφότητας του λαού. Ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της Γαλλικής Επανάστασης ήταν η «Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη», που ήταν βασισμένη στον Διαφωτισμό, τον Αυγούστου του 1789. Επιπλέον, δεν θα μπορούσε να παραλειφθεί το 1ο σύνταγμα της Γαλλίας που ψηφίστηκε το 1791 και προέβλεπε τον διαχωρισμό των εξουσιών σε νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική. Παράλληλα, καθιστούσε τον λαό κυρίαρχο, αφού κάθε μορφή εξουσίας θα προέκυπτε μετά από εκλογές.

Οι αρχές της Γαλλικής Επανάστασης - ελευθερία, ισότητα, δικαίωμα εθνικής αυτοδιάθεσης- αποτέλεσαν βασική αιτία αφύπνισης του υπόδουλου Ελληνισμού και αντίστασης κατά του κατακτητή.

Επιπρόσθετα, το 1ο γαλλικό σύνταγμα και η «Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη» επηρέασαν της αποφάσεις της Α' Εθνοσυνέλευσης της Επιδάουρου, η οποία ψήφισε το 1822 το πρώτο ελληνικό σύνταγμα. Το «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος» ανακήρυσσε την ελληνική ανεξαρτησία και κατοχύρωνε θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης για τη γαλλική επανάσταση

Η γαλλική επανάστασις και ο Ναπολέων έκαμαν, κατά την γνώμη μου, ν' ανοίξουν τα μάτια του κόσμου. Πρωτίτερα τα έθνη δεν εγνωρίζοντο, τους βασιλείς τους ενόμιζον ως θεούς της Γης, και ό,τι και αν έκαμαν, το έλεγαν καλά καμωμένο [...].

Διήγησις συμβάντων της ελληνικής φυλής από τα 1770 έως τα 1836 (1851), τόμ. Γ', σ. 61.

http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos_Politismos/Istoria_c/c-01-04.htm

Ελληνικός Διαφωτισμός

Ο Ελληνικός Διαφωτισμός ήταν ένα πνευματικό κίνημα που αναπτύχθηκε γύρω στα μέσα του 18ου αιώνα κυρίως στις παροικίες και στα μεγάλα εμπορικά κέντρα του ελληνισμού όπως η Σμύρνη, η Χίος, τα Ιωάννινα. Ο Ελληνικός Διαφωτισμός είχε ως βασικό σκοπό την ιδεολογική προετοιμασία του αγώνα για ελευθερία.

Οι Έλληνες έμποροι μετέτρεψαν τις παροικίες, τα μέρη στα οποία κατοικούσαν, σε κέντρα του Ελληνικού Διαφωτισμού. Λόγω των ταξιδιών τους σε όλη την Ευρώπη ήρθαν σε επαφή με τις ιδέες του Διαφωτισμού, τις οποίες μετέφεραν και στον ελληνικό χώρο. Έτσι ο Ελληνικός Διαφωτισμός συνέβαλε στη γέννηση της ιδέας της ελληνικής επανάστασης.

Σπουδαίοι εκπρόσωποι του Ελληνικού Διαφωτισμού ήταν ο Αδαμάντιος Κοραΐς, ο Κωνσταντίνος Κουμάς και ο Ρήγας Βελεστινλής ή Φεραίος.

Ο Βελεστινλής είχε όραμα να ξεσηκωθούν και άλλοι λαοί που ήταν υπόδουλοι των Τούρκων, για να ελευθερώσουν την Ελλάδα αλλά και τους ίδιους. Επίσης, οραματιζόταν τη δημιουργία ενός δημοκρατικού κράτους όπου κυρίαρχη θα ήταν η ελληνική γλώσσα και παιδεία. Το όραμά του ενέπνευσε τους υπόδουλους Έλληνες την ιδέα της εθνικής εξέγερσης.

«Θούριος» του Ρήγα: Το συγκλονιστικό ποίημα που ξεσήκωσε τους Έλληνες κατά των Τούρκων. Ο Θούριος γράφτηκε το 1797 και τον τραγουδούσαν σε συγκεντρώσεις για να ξεσηκωθούν οι Έλληνες.

«... Κάλιο είναι μιάς ώρας ελεύθερη ζωή, παρά σαράντα χρόνια, σκλαβιά και φυλακή. Τι σ' ωφελεί αν ζήσεις, και είσαι στη σκλαβιά; στοχάσου πως σε ψένουν, καθ' ώραν στην φωτιά...»

<https://www.tanea.gr/2019/12/19/greece/thourios-tou-riga-to-syglonistiko-poiima-pou-ksesikose-tous-ellines-kata-ton-tourkon/>

Επαναστατικά κινήματα στην Ευρώπη

Μετά τη Γαλλική Επανάσταση και τους Ναπολέοντειους Πολέμους, εμφανίστηκαν στην Ευρώπη επαναστατικά κινήματα με πολιτικές και εθνικές διεκδικήσεις. Σε πολιτικό επίπεδο προβάλλονταν τα αιτήματα της παραχώρησης συντάγματος και της αναγνώρισης των πολιτικών ελευθεριών και των ατομικών δικαιωμάτων. Οι εθνικές διεκδικήσεις προέκυψαν ως αποτέλεσμα της σταδιακής συνειδητοποίησης των εθνών. Άνθρωποι με κοινή καταγωγή, κοινή γλώσσα, κοινούς δεσμούς ιστορικής παράδοσης, πολιτισμού και κουλτούρας διεκδικούσαν το δικαίωμα ίδρυσης ενός ενιαίου κράτους.

Το πρώτο επαναστατικό κίνημα εμφανίστηκε στη Σερβία στις 14 Φεβρουαρίου του 1804, σχεδόν μία δεκαετία πριν την έναρξη της προετοιμασίας της Επανάστασης του 1821. Οι Σέρβοι εξεγέρθηκαν κατά των Οθωμανών δυναστών ως αντίδραση στην εκμετάλλευση και τη δυσβάσταχτη φορολογία. Εν τέλει, το φιλόδοξο αυτό σχέδιο ναυάγησε.

Στην Ισπανία, το 1820, στρατιωτικές μονάδες στρέφονται κατά του αυταρχικού βασιλιά Φερδινάνδου Ζ' απαιτώντας την επαναφορά του συντάγματος. Η επανάσταση κατέληξε σε εμφύλιο και τελικά κατεπνίγη το 1823 από τον γαλλικό στρατό, ύστερα από παρέμβαση της Ιερής Συμμαχίας.

Την ίδια περίοδο στην Ιταλία, που ήταν κατακερματισμένη σε πόλεις-κράτη, οι Καρμπονάροι οργανώνουν επαναστατικό αγώνα κατά της αυστριακής κυριαρχίας, διεκδικώντας εθνική ελευθερία και συνταγματικές μεταρρυθμίσεις. Οι Καρμπονάροι ήταν μυστικές επαναστατικές εταιρείες που ιδρύθηκαν το 19ο αιώνα στην Ιταλία. Ήταν οργανωμένοι συνωμοτικά σε ολιγάριθμες ομάδες, με τελετές ένταξης, οργανωτικούς βαθμούς, μαθητεία, ψευδώνυμα και συμβολική γλώσσα. Όμοιες μέθοδοι ακολουθήθηκαν και στην οργάνωση της Φιλικής Εταιρείας. Η Φιλική Εταιρεία υιοθέτησε τον συνωμοτικό χαρακτήρα και το οργανωτικό πρότυπο μυστικών εταιρειών όπως οι Καρμπονάροι. Τα υποψήφια μέλη δοκιμάζονταν για ένα διάστημα και στη συνέχεια εντάσσονταν στην οργάνωση, αφού ορκίζονταν πίστη και αφοσίωση σε αυτή. Οι Φιλικοί χρησιμοποιούσαν ψευδώνυμα και επικοινωνούσαν με κρυπτογραφικό αλφάβητο.

Οι στόχοι των Καρμπονάρων είχαν πατριωτικό και γενικότερα φιλελεύθερο, δημοκρατικό σκοπό. Παρομοίως και οι Έλληνες επαναστάτες αγωνίζονταν για ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο με την παροχή συντάγματος και γενικότερες δημοκρατικές ελευθερίες.

Παρά τις ήττες των παραπάνω εξεγέρσεων, οι Έλληνες ακολούθησαν το παράδειγμα της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Σερβίας και τόλμησαν να επαναστατήσουν. Η επανάσταση στην Ελλάδα το 1821 ήταν το πρώτο εθνικό κίνημα του 19ου αιώνα που έμελλε να πετύχει καταλήγοντας στη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους. Υπήρξε, λοιπόν, ένα από τα σημαντικότερα

γεγονότα της εποχής, αφού οι Έλληνες αποτέλεσαν το πρώτο έθνος στην ιστορία της ανθρωπότητας που όρθωσε το ανάστημά του σε μία αυτοκρατορία αποκτώντας τελικά εθνική ανεξαρτησία.

Ο όρκος των Φιλικών,
Νικόλαος Ξυδιάς-Τυπάλδος
(1828-1909), Ελαιογραφία,
Εθνική Πινακοθήκη και
Μουσείο Αλεξάνδρου
Σούτσου

Με την ελευθερία αντικριστά

Χριστίνα Παρδάλη & Ιωάννα Σάββα

Με το σπαθί στο χέρι,
κρατώντας λευκό περιστέρι,
πλανάται η ελευθερία
στη δοξασμένη ελληνική ιστορία.

Πολεμιστές, νέοι και γέροι,
κατεβαίνουν τα βουνά
και οι γυναίκες πάντα σπίτι
για να πλάθουνε ψωμιά.

Με τις σπάθες οι άνδρες πάνε,
για τη νίκη προχωράνε
και με τόλμη παίρνουν φόρα
να νικήσουν την Τουρκία,
για να ζουν με ελευθερία.

Άγγελος Κοκοσιούλης

Το ταξίδι στο παρελθόν

Μια φορά ήταν δύο παιδιά, που ονομάζονταν Παύλος και Ειρήνη και είχαν σκοπό να ταξιδέψουν με μια χρονομηχανή διότι είχαν ακούσει ότι σε μια σπηλιά στην Κούβα υπήρχε μια.

Έτσι αποφάσισαν να πάνε να δουν αν είναι αλήθεια, ετοίμασαν τα πράγματα τους και πήραν το πρώτο αεροπλάνο για Κούβα. Όταν έφτασαν στην Κούβα, άρχισαν να αναζητούν τη σπηλιά και όταν τη βρήκαν, ενθουσιάστηκαν. Μέσα υπήρχε η χρονομηχανή.

Είχε στρογγυλό σχήμα και όταν πατούσες ένα κουμπί, άνοιγε μια πύλη. Επιβιβάστηκαν και την προγραμματίσαν να πάνε στην εποχή του Ρήγα.

Χρηστίδη Παναγιώτα, Οδυσσέας Βιανιτιάκης

Πρώτος σταθμός [1797] : Συνάντηση με τον Ρήγα

Παύλος-Ειρήνη: Καλησπέρα σας, θα θέλαμε κάποιες πληροφορίες για τη ζωή σας.

Ρήγας: Καλησπέρα, φυσικά και μπορείτε να με ρωτήσετε ό,τι θέλετε.

Ειρήνη: Πόσων ετών είστε;

Ρήγας: Είμαι 40 ετών.

Παύλος: Πώς λένε τη μητέρα σας;

Ρήγας: Την μητέρα μου την λένε Μαρία.

Ειρήνη: Σε ποια περιοχή ζούσατε;

Ρήγας: Στο Βελεστίνο, στο Πήλιο.

Παύλος: Πώς λένε τον αδερφό σας;

Ρήγας: Τον αδερφό μου τον λένε Κώστα.

Ειρήνη: Πώς λένε τον πατέρα σας και τι δουλειά κάνει;

Ρήγας: Τον λένε Γιώργο και είναι έμπορος.

Παύλος: Ποια ήταν τα αγαπημένα σας μαθήματα όταν ήσασταν μικρός;

Ρήγας: Μου άρεσε η Γεωγραφία και η Ιστορία μαζί και η μυθολογία.

Ειρήνη: Είχατε κάποια συλλογή;

Ρήγας: Ναι! Είχα συλλογή νομισμάτων.

Παύλος: Όταν ήσασταν παιδί κατά την Τουρκοκρατία και βλέπατε τους Τούρκους να βασανίζουν τους Έλληνες πώς αισθανόσασταν;

Ανδριάνα Κατσιάρη

Ρήγας: Ράγιζε η καρδιά μου! Ήθελα να είχα τη δύναμη του Ηρακλή και να του απελευθέρωνα όλους!!!

Ειρήνη: Είχατε ελπίδες πως κάποια στιγμή θα απελευθερωνόμασταν από τους Τούρκους;

Ρήγας: Φυσικά και ήλπιζα ότι κάποια στιγμή θα τελείωνε ο εφιάλτης αυτός και θα 'μασταν ελεύθεροι.

Παύλος: Στη χάρτα τι προσπαθούσατε ακριβώς να αποτυπώσετε; Απ' ότι κατάλαβα θέλατε να εμψυχώσετε του συνανθρώπους σας.

Ρήγας: Ναι ο σκοπός μου ήταν αυτός. Να εμψυχώσω τους Έλληνες.

Ειρήνη: Δεν φοβάστε μη σας συλλάβουν και πώς θα νιώθατε;

Ρήγας: Φυσικά και φοβάμαι μη με συλλάβουν, αλλά θα ένιωθα απόγνωση και χαρά γιατί θα είχα εμψυχώσει πολλές χώρες!!!

Ειρήνη-Παύλος: Σας ευχαριστούμε για τις πληροφορίες σας, δεν θα ξεχάσουμε ποτέ αυτή την εμπειρία, που μας δόθηκε να γνωρίσουμε έναν τόσο ξεχωριστό άνθρωπο!

Ρήγας: Παρακαλώ πολύ!!!

Μαίρη Μπιτσιάνη, Άννα Τζάλλα

Δεύτερος σταθμός [1823] : Διάλογος Καραϊσκάκη με τη Μαρία

Ειρήνη: Που βρισκόμαστε; Φαίνεται πως είμαστε σε μια παλιά εποχή.

Παύλος: Βλέπω πολλές φωτιές, πυροβολισμούς και κόσμο να κλαίει. Επίσης, βλέπω και πολλούς ανθρώπους να μάχονται. Νομίζω πως είμαστε στην εποχή της ελληνικής επανάστασης. Ποιος φωνάζει; Ακούγονται φωνές.

Ειρήνη: Μα βλέπω καλά; Αυτός δεν είναι ο Καραϊσκάκης;

Παύλος: Ναι, δίκιο έχεις...βρισκόμαστε στην Τριπολιτσά! Και η κοπέλα δίπλα του ποια είναι;

Ειρήνη: Νομίζω ότι είναι η Μαρία...

Παύλος: Ποια είναι η Μαρία;

Ειρήνη: Δεν την ξέρεις; Είναι μια Τουρκοπούλα...γεννήθηκε στην Πόλη και συγκεκριμένα στο Φανάρι.

Παύλος: Για να ακούσουμε:

Μαρία: « Καπετάνιε, σε παρακαλώ, προστάτεψέ με...»

Καραϊσκάκης: «Μη φοβάσαι...θα σε πάρω μαζί μου!»

Μαρία: «Θα είμαι πάντα πιστή και αφοσιωμένη σε εσένα και θα πολεμήσω δίπλα σου για να την απελευθέρωση της Ελλάδας».

Ειρήνη: Πολέμησε δίπλα του σε πολλές μάχες και του στάθηκε σε όλες τις δύσκολες στιγμές μέχρι το τέλος της ζωής του.

Παύλος: Ήταν δηλαδή μια αφανής ηρωίδα!

Δούζας Δημήτρης, Κατσαρός Νίκος, Ματσιούλας Γιώργος, Προμπονάς Γιώργος, Σπαθής Νίκος

Τρίτος σταθμός [1826] : Η έξοδος του Μεσολογγίου

Παύλος: Πού βρισκόμαστε;

Ειρήνη: Μα είναι εμφανές βρισκόμαστε στο Μεσολόγγι.

Παύλος: Κοίτα εκεί ο Τουρκοαιγυπτιακός στόλος βρίσκεται γύρω από το Μεσολόγγι.

Ειρήνη: Δες τι γίνεται εκεί... Κάτι περίεργο βλέπω να συμβαίνει...

Παύλος: Οι Έλληνες...οι πολιορκημένοι στρατιώτες και ο άμαχος πληθυσμός του Μεσολογγίου βγαίνουν από τα τείχη. Είναι Απρίλιος του 1826. Η πολιορκία φτάνει στο τέλος...

Ειρήνη: Κοίτα πόσο γενναίοι είναι, πολεμάνε τους Τούρκους και τους Αιγύπτιους με όσες δυνάμεις τους έχουν απομείνει... Θυσιάζονται για την ελευθερία του Γένους! Λίγο πιο πέρα οι γυναίκες βοηθάνε τους τραυματίες και πολεμούν στο πλευρό των αντρών.

Παύλος: Είναι πολύ θαρραλέοι!!! Να και ο Μαυροκορδάτος με τον Τζαβέλλα και παρακαεί ο Λόρδος Βύρωνας πολεμούν τον Κιουταχί και τον Ιμπραήμ.

Ειρήνη: Χιλιάδες Έλληνες σφαγιάζονται και αιχμαλωτίζονται και ελάχιστοι καταφέρνουν να διασωθούν.

Παύλος: Άκου «Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει...».

Δρακοπούλου Χριστίνα

Κατσούλα Στέλλα

Κουκούτσης Ορέστης

Κουτσουρής Ιάσωνας

Μπαρμπαρή Αντώνης

Σαββάτη Μαριάντα

Τέταρτος σταθμός [Λονδίνο -1830] : Το πρωτόκολλο της ανεξαρτησίας

Παύλος: Πού βρισκόμαστε;

Ειρήνη: Στο Λονδίνο

Παύλος: Έλα να δεις!

Ειρήνη: Τι να δω;

Παύλος: Ένα συμβούλιο!

Ειρήνη: Για τι μιλάνε;

Παύλος: Μιλάνε για την Ελλάδα. Αποφασίζουν για την ανεξαρτησία της.

Ειρήνη: Ελπίζω να γίνει ανεξάρτητη...

Εκείνη τη στιγμή, οι μεγάλες δυνάμεις της εποχής αποφάσισαν να γίνει η Ελλάδα ανεξάρτητο κράτος. Τα παιδιά, μόλις το άκουσαν, χάρηκαν πολύ.

Ειρήνη: Και τώρα θα έχει τα δικά της σύνορα!

Παύλος: Ωραία, αλλά μην αργούμε. Πρέπει να γυρίσουμε στη σύγχρονη εποχή.

Οδυσσέας Βιανιτάκης, Αιμιλιανός Δημητρακόπουλος

Φιλελληνισμός

Μόσχος Αλέξανδρος, Σακελλάρη Μαριέλλη, Σπανός Ανδρέας, Βλαχάκη Ναταλία, Τσαλδάρη Δέσποινα.

Φιλελληνισμός: η ιδεολογική και πολιτική κίνηση που αναπτύχθηκε σε ευρωπαϊκές χώρες και στην Αμερική και αποσκοπούσε στην ηθική και υλική ενίσχυση των Ελλήνων πριν και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821.

(από το λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, του Γιώργου Μπαμπινιώτη)

Από τα τέλη του 18ου αιώνα, ο Φιλελληνισμός δήλωνε την ιδεολογική και πολιτική κίνηση που αναπτύχθηκε κυρίως στις ευρωπαϊκές χώρες και αποσκοπούσε τόσο στην ηθική όσο και στην υλική ενίσχυση του ελληνισμού κατά την Τουρκοκρατία και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821. Οι ηρωισμοί και τα δραματικά γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης προκάλεσαν έντονη συμπάθεια στους λαούς της Ευρώπης και της Αμερικής. Το κίνημα του Φιλελληνισμού ξεκίνησε από Έλληνες που κατοικούσαν σε διάφορες περιοχές της Ευρώπης και ήθελαν να στηρίξουν τις δύσκολες προσπάθειες των Ελλήνων για απελευθέρωση της πατρίδας τους. Αρχικά ήθελαν να ενημερώσουν τον κόσμο, ώστε να είναι υπέρ του ελληνικού αγώνα και να συγκεντρώσουν οικονομική βοήθεια για υπεράσπιση. Ο Φιλελληνισμός πήγαζε από τις φιλελεύθερες και επαναστατικές ιδέες της γαλλικής επανάστασης που ήταν ενάντια στα απολυταρχικά καθεστώτα, όπως αυτό των Τούρκων. Το κίνημα του Φιλελληνισμού πήρε μεγάλες διαστάσεις και διαπέρασε όλα τα κοινωνικά στρώματα.

Υπήρχαν πολλοί παράγοντες που βοήθησαν στη διαμόρφωση του Φιλελληνισμού. Εκτός από την ανθρώπινη συμπάθεια για τις δοκιμασίες ενός λαού που αγωνίζονταν, το κίνημα του Φιλελληνισμού τροφοδότησαν τόσο ο θαυμασμός για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, όσο ο θρησκευτικός χαρακτήρας και το εθνικό στοιχείο της Ελληνικής επανάστασης, που ήταν η εξέγερση ενός λαού αναζητώντας τα δικαιώματά του για ελευθερία και εθνική ανεξαρτησία.

Η προσφορά των Φιλελλήνων κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 ήταν ποικίλη και πολύτιμη. Περισσότεροι από 1.200 Ευρωπαίοι (Γάλλοι, Άγγλοι, Γερμανοί, Ιταλοί, Πολωνοί, Ελβετοί, αλλά και Αμερικανοί) συμμετείχαν ενεργά στον ένοπλο αγώνα, παίρνοντας μέρος σε μάχες εναντίον των Τούρκων και έχασαν τη ζωή τους πολεμώντας για την ελευθερία των Ελλήνων. Πέρα από τους εθελοντές που ήρθαν στην Ελλάδα, στο εξωτερικό το φιλελληνικό ρεύμα εκδηλώθηκε κυρίως με δύο τρόπους. Ο ένας μέσω των καλλιτεχνών, λογίων και επιστημόνων που με το έργο τους καλλιέργησαν μια φιλελληνική κουλτούρα και από την άλλη μέσω οργανώσεων ή «κομιτάτων», που διοργάνωναν εράνους σε χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, συγκέντρωναν ρούχα, χρήματα και τρόφιμα για τον ελληνικό λαό και τους εξεγερμένους.

Φαίη Σταυροπούλου

Πιο συγκεκριμένα στην Γερμανία ξεκίνησε μια προπαγάνδα υπέρ των Ελλήνων, που πραγματοποιήθηκε μέσω της έκδοσης κειμένων και ποιημάτων! Στην Αγγλία μετά την καταστροφή της Χίου ο αγγλικός τύπος άρχισε να γράφει καθημερινά για

Χριστίνα Παρδόαλ

την Ελλάδα και των αγώνων της! Επίσης, κέντρο του φιλελληνισμού έγινε και η Γενεύη με τη σύσταση φιλελληνικών επιτροπών! Ιδιαίτερο ενδιαφέρον υπέρ του ελληνικού αγώνα αναπτύσσεται και στην Αμερική, όπου ο πρόεδρός της ανακοινώνει

διάγγελμα υπέρ της ελληνικής επανάστασης.

Στους Φιέλληνες συγκαταλέγονταν ρομαντικοί ιδεαλιστές, λάτρεις της αρχαίας Ελλάδας, πολιτικοί, αλλά και έμποροι, τραπεζίτες και μέλη εκπαιδευτικών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων. Αξίζει να αναφερθούμε στους σημαντικότερους φιέλληνες που ξεχώρισαν με το έργο τους. Ο Τζορτζ Γκόρντον Μπάιρον, γνωστός στην Ελλάδα ως Λόρδος Βύρων, ήταν Άγγλος ποιητής, από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του ρομαντισμού και από τους πιο τους ένθερμους φιέλληνες. Συνέδεσε το όνομά του με την στήριξη των επαναστατικών κινημάτων σε Ιταλία και Ελλάδα, και πέθανε στο πλευρό των Ελλήνων επαναστατών στο Μεσολόγγι μετά από υψηλό πυρετό. Ύστερα από παρότρυνση της Φιλελληνικής Επιτροπής του Λονδίνου, έφτασε στην Ελλάδα σταματώντας στην Κεφαλλονιά, όπου παρέμεινε για έξι μήνες. Τελικά, εγκαταστάθηκε στο Μεσολόγγι, όπου έρχεται σε επαφή με τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, τον οποίο και υποστήριξε οικονομικά. Το πένθος για τον θάνατό του ήταν γενικό καθώς ο Διονύσιος Σολωμός συνέθεσε μακρά ωδή στη μνήμη του ("Ωδή εις τον θάνατο του Λόρδου Μπάιρον"). Η καρδιά του ενταφιάστηκε στο Μεσολόγγι. Προς εκδήλωση του πένθους στο Μεσολόγγι ρίχτηκαν 37 κανονιοβολισμοί από την ανατολή του ηλίου, μία κάθε λεπτό, καθώς ήταν τότε μόνο 37 ετών.

Ο Βίκτωρ Ουγκώ ήταν Γάλλος μυθιστοριογράφος και ποιητής με πολύ γνωστά έργα πεζού και ποιητικού λόγου. Ένα από τα ποιήματά του είναι <<Τα κεφάλια του Σαραγιού>> που το εμπνεύστηκε από την έξοδο του Μεσολογγίου. Επίσης ο Βίκτωρ Ουγκώ ήταν διανοούμενος που έλαβε φιλελληνική στάση. Το ενδιαφέρον του για την Ελλάδα φάνηκε με το κρητικό ζήτημα. Το διάστημα της Κρητικής Επανάστασης του 1866 – 1869 δημοσίευσε τρεις επιστολές υπέρ των Κριτών στον ευρωπαϊκό τύπο.

Ένας επίσης γνωστός φιέλληνας ήταν ο Ιωάννης Γαβριήλ Ευνάρδος που συνείσφερε πολύ σημαντικά στην Ελληνική Επανάσταση. Η φιλελληνική του δράση ήταν να συγκεντρώνει χρήματα για την αγορά πολεμοφοδίων, να προσπαθεί να επηρεάσει κάποιες σημαντικές προσωπικότητες έτσι ώστε οι Έλληνες να βρουν το δικό τους και αυτό το προσπάθησε μέσω των γνωριμιών του. Το όλο του ενδιαφέρον φάνηκε με την δολοφονία του Καποδίστρια που είχαν μια στενή σχέση και είχαν γνωριστεί το 1814 σε ένα συνέδριο στην Βιέννη. Μετά την απελευθέρωσή μας έγινε οικονομικός σύμβουλος και έδωσε έμφαση στην ανάπτυξη της υπαίθρου, την δωρεάν παροχή κεφαλαίων και καλλιεργητικών δανείων στους αγρότες.

Πηγές:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CF%8C%CF%81%CE%B4%CE%BF%CF%82_%CE%92%CF%8D%CF%81%CF%89%CE%BD

<https://www.cnn.gr/ellada/story/256848/filellinismos-to-protognoro-kinima-poy-plaisiose-ton-agona-ton-ellinon>

Βιβλιοπαρουσίαση

**Άνθη Ευτυχία-Λυδία, Κρικέλη Κατερίνα, Ματρακίδης, Γιάννης-Μάριος
Μαυρεπής Γιώργος, Σαγιά Ελεάννα**

Ο Ρήγας ήταν ένα μικρό παιδί που ζούσε με την οικογένειά του στο Βελεστίνο τον καιρό της Τουρκοκρατίας. Μια από τις αγαπημένες ασχολίες του Ρήγα ήταν η κατασκευή χαρτών από ιστορικά γεγονότα του παρελθόντος. Του άρεσε πολύ η φύση, τα ζώα και να τα βλέπει να ζουν ελεύθερα. Αυτό άλλωστε ονειρευόταν και για όλους τους Έλληνες. Ο Ρήγας απεχθανόταν να βλέπει αθώους πολίτες να βασανίζονται από τις κακές πράξεις των Οθωμανών Τούρκων που τους είχαν στην κατοχή τους. Θαύμαζε πολύ τους ήρωες της ελληνικής μυθολογίας και ονειρευόταν πως μια μέρα θα καταφέρει να αποκτήσει τη δύναμη του Ηρακλή και θα καταφέρει να απελευθερώσει τους Έλληνες.

Όταν ο Ρήγας γνωρίζει το αγιοπούλι ξεκινούν μαζί ένα όμορφο ταξίδι στην ιστορία της Ελλάδας. Ο Ρήγας μεταφέρεται μέσω του βιβλίου που διαβάζει

Νικόλας Παπαευαγγελίου

Λυδία Νάνου

στην Αρχαία Ελλάδα. Εκεί αναβιώνει όλη η ελληνική πολιτιστική κληρονομιά μπροστά στα μάτια του. Αρχικά, το αρχαίο ελληνικό θέατρο ντυμένο με πεντελικό μάρμαρο που κατακλύζεται από τις γεμάτες με φιλοσοφικές έννοιες τραγωδίες. Ακόμη, η Αρχαία Ολυμπία το λίκνο του ελληνικού πολιτισμού, η γενέτειρα των Ολυμπιακών αγώνων όπου οι αθλητές αγωνίζονταν με

ευγένεια, ήθος, γενναιότητα, πάθος και περηφάνεια. Έπειτα, μεταφέρεται στο Μαντείο των Δελφών, τον ομφαλό της γης, το σύμβολο ενότητας του αρχαίου

μόνοι οι δίκαιοι άνθρωποι. Έτσι, μετά την κάθαρση γεννιέται ο πρώτος Έλληνας. Επόμενος σταθμός τους είναι οι σπουδαίες μάχες των Ελλήνων, έναντι σε πολυάριθμους και ισχυρούς αντιπάλους, με μόνα όπλα τους την ομόνοια, τη γενναιότητα και την εξυπνάδα τους. Τέλος, ένας αλλιώτικος ήχος τους τραβάει την προσοχή και ακολουθώντας τον βρίσκονται μπροστά σε ένα λιοντάρι που κοιμάται. Τότε ο Ρήγας συνειδητοποιεί τον ρόλο του, ο οποίος δεν είναι άλλος από το να αφυπνίσει το ελληνικό γένος και να το οδηγήσει στην επανάσταση, στην ελευθερία του. Για να ξεκινήσει τον αγώνα του αυτόν αποφασίζει να φτιάξει τη «Χάρτα της Ελλάδας». Έτσι, το αγιοπούλι καθώς συνειδητοποιεί ότι ο Ρήγας είναι πλέον έτοιμος να συνεχίσει μόνος του, πετάει μακριά μαζί με ένα σμήνος από αγιοπούλια. Τέλος, ο Ρήγας βρίσκει στο

Γιώργος Μαυρεπής

σπίτι του το φτερό που του είχε αφήσει το αγιοπούλι, το βουτάει στο μελάνι και αρχίζει να γράφει τον «Θούριο». Το ταξίδι της ηρωικής ζωής του μόλις είχε ξεκινήσει...

Αντώνης Μπαρμπαρής

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΒΙΒΛΙΟΥ

Δημιουργοί: Κουκούτσης Ορέστης, Σπαθής Νίκος

Τίτλος

«Ο μικρός Ρήγας και τα μυστικά σύμβολα της Χάρτας»

Συγγραφή - Εικονογράφηση

Λήδα Βαρβαρούση

Ιδέα – Επιστημονική Επιμέλεια – Παράλληλα Κείμενα

Μαρία Παζαρή, Δρ. Ιστορίας της Χαρτογραφίας, Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς, Γενικά Αρχεία του Κράτους, Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας Βίκυ Γεροντοπούλου, Ιστορικός Επιστήμης και Τεχνολογίας, Υπεύθυνη Ωνασείου Βιβλιοθήκης

Έκδοση

Ίδρυμα Ωνάση

Απευθύνεται σε ηλικίες

8 – 11 ετών

«Η Ιστορία και το μέλλον της Ελλάδας στηρίζονται πάνω σε τρεις λέξεις: Θρησκεία, Ελευθερία, Πατρίς.»

Παλαιών Πατρών Γερμανός

Η συμβολή των παροικιών του Ελληνισμού και των εκπροσώπων του Ελληνικού Διαφωτισμού στην Επανάσταση του 1821

Κατσίκης Φίλιππος, Καρατσώρα Κέλλη, Κατσούρου Στέφη
Δρογγίτης Σπύρος

Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης πολλοί μορφωμένοι και πλούσιοι Έλληνες αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν λόγω της τουρκικής επέκτασης και βιαιότητας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Εκεί κατάφεραν να δημιουργήσουν οργανωμένες κοινότητες που αποκαλούνταν παροικίες. Η Ελληνική διασπορά χαρακτηρίζεται ως το σύνολο των εκπατρισμένων Ελλήνων, που αν και εγκαταστάθηκε, έστω και με σχετική μονιμότητα, σε χώρες ή περιοχές εκτός του εθνικού χώρου, εξακολουθεί να συντηρεί, σε επίπεδο συλλογικό ή και ατομικό, τις υλικές, πολιτιστικές και συναισθηματικές του σχέσεις με τη χώρα της άμεσης ή της παλαιότερης καταγωγής του. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η εθνεγερσία του 1821 οφείλει πάρα πολλά στη συμβολή της ελληνικής Διασποράς, η οποία είχε ιδρύσει στην Οδησό την «Φιλική Εταιρεία». Παράλληλα οι Έλληνες έμποροι και επιχειρηματίες του εξωτερικού είχαν βοηθήσει οικονομικά την αγωνιζόμενη για την απελευθέρωσή της Ελλάδα. Άλλωστε έμποροι ήταν και δύο από τους τρεις ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας, ενώ ουσιαστικά η εμπορική τάξη ήταν εκείνη που αποφάσισε την έναρξη της Επανάστασης.

Η φιλικότερη χώρα με τον μεγαλύτερο αριθμό παροικιών ήταν η Ιταλία. Στην Βενετία, την Τεργέστη, το Λιβόρνο, την Αγκώνα και την Νάπολη, οι Έλληνες της περιοχής, βοήθησαν στον αγώνα για την απελευθέρωση με όπλα, τρόφιμα αλλά και στρατιώτες. Στην προσπάθεια τους βρήκαν αντίσταση από την αυστριακή μυστική αστυνομία.

Το κίνημα του Διαφωτισμού εμφανίστηκε στην Αγγλία τα τέλη του 17ου αιώνα, αναπτύχθηκε στη Γαλλία τον 18ο αιώνα και έπειτα εξαπλώθηκε στην Ευρώπη. Οι εκπρόσωποι του ονομάστηκαν Διαφωτιστές. Η Ελληνική Επανάσταση ως ιδέα έχει της βάσεις της στον ευρωπαϊκό Διαφωτισμό και σε όλο αυτό το κύμα της αμφισβήτησης των αυθεντιών και της παραδοσιακής μοναρχίας στην Ευρώπη.

Ο Αδαμάντιος Κοραΐς αποτελεί τον κατεξοχήν φορέα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, που εμφανίστηκε τον 18ο αιώνα. Με το συγγραφικό του έργο αφύπνισε το πνεύμα και τον πολιτικό στοχασμό του έθνους. Ο Κοραΐς ήταν ο οδηγός του ελληνικού διαφωτισμού, που έστρεψε την κοινή γνώμη στις ανθρωπιστικές σπουδές και στην επιστημονική έρευνα.

Ο Κοραΐς επηρεασμένος από τις ιδέες του Διαφωτισμού, πίστευε στη δύναμη της πνευματικής προόδου. Κατά τη γνώμη του, η επανάσταση των Ελλήνων θα είχε θετικά αποτελέσματα, εφόσον είχε αναβαθμιστεί το επίπεδο παιδείας τους. Προχωρά στην ανανέωση της ελληνικής παιδείας με την έκδοση κειμένων αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων στη σειρά 'Ελληνική Βιβλιοθήκη'.

Ο Κοραΐς επεδίωκε την 'επανάσταση του μυαλού'. Γνωστές είναι οι θεωρίες του για τη γλώσσα. Εισήγαγε τη λεγόμενη 'μέση οδό', δηλαδή την αποφυγή τόσο της ακαλλιέργητης λαϊκής γλώσσας, όσο και της αρχαϊζουσας. Ο Κοραΐς υποστήριζε τη χρήση της δημοτικής γλώσσας, εφόσον καθαριστεί από ξένες προσμίξεις, οριστεί με κανόνες και εμπλουτιστεί από την αρχαία

ελληνική παράδοση. Πίστευε ότι η γλωσσική μεταρρύθμιση, έπαιζε σημαντικό ρόλο για την αναγέννηση της παιδείας και του πολιτισμού του ελληνικού λαού.

Ο Αδαμάντιος Κοραΐς συνέβαλε σημαντικά στην ιδεολογική προετοιμασία της Ελληνικής Επανάστασης, παρόλο που θεωρούσε πως η Επανάσταση έπρεπε να γίνει αρκετά χρόνια αργότερα. Συμμετέχει ως ιδρυτικό μέλος στο Φιλελληνικό Κομιτάτο του Παρισιού, που εκθέτει τις ελληνικές θέσεις σε ομογενείς και σε ξένους και συγχρόνως συγκεντρώνει συνδρομές. Ενίσχυσε την αυτοπεποίθηση των Ελλήνων με το ποίημα του "Σάλπισμα Πολεμιστήριον", ενώ κατά τη διάρκεια του αγώνα έγραφε συμβουλευτικές επιστολές.

Η υλική και πνευματική προσφορά του Κοραΐ είναι ανυπολόγιστη. Όπως οι περισσότεροι από τους εκπροσώπους του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, ο Κοραΐς είχε ως βασική φιλοσοφική αρχή την πίστη στη λογική του ανθρώπου.

Πηγές:

<https://www.cnn.gr/ellada/story/256847/oi-ellines-emporoi-tis-diasporas-h-symvoli-toys-stin-epanastasi-toy-21>

https://docs.google.com/presentation/d/1v3EQN5w806tBldVhR_S8cB-poA5owskp-mBmG0pfYUqo/htmlpresent

**Ξυπνήστε απόψε, Ρήγα μου
και τα τουφέκια πάρτε.
Τους Τούρκους πολεμήσετε
και λευτεριά ζητάτε.**

Ανδριάντα Κατσιάρη

**Τη λεβεντιά ο Έλληνας κρατάει στην ψυχή του.
Στις δύσκολες στιγμές την έχει πάντα μαζί του.**

Παναγιώτης Γαβριήλ

Επιρροές που άσκησε η Ελληνική Επανάσταση

μια ιστορική έρευνα από τους μαθητές του ΣΤΙ

Η Επανάσταση του 1821 αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους σταθμούς της ελληνικής ιστορίας. Η εξέλιξη και η επιτυχής κατάληξη της προσπάθειας για εθνική απελευθέρωση αποτέλεσε ένα θαυμαστό επίτευγμα, το οποίο άσκησε πολιτικές, κοινωνικές και καλλιτεχνικές επιρροές τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή ιστορία.

Κατοχύρωση πολιτικών δικαιωμάτων

Το πρώτο επαναστατικό σύνταγμα ή αλλιώς το «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδας» ψηφίστηκε το 1822 από την Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου. Εκεί ανακηρύχθηκε για πρώτη φορά η ελληνική ανεξαρτησία, αφού δηλωνόταν πως «το Ελληνικό έθνος δεν ανέχεται πια την οθωμανική τυραννία και κηρύσσει την Πολιτική του "Υπαρξη και Ανεξαρτησία". Μέχρι τότε κανένα άλλο επαναστατημένο κράτος στην Ευρώπη δεν είχε προχωρήσει σε παρόμοια διακήρυξη.

Επιπλέον, το πρώτο επαναστατικό σύνταγμα θεωρείται ριζοσπαστικό γιατί καθορίζει ως πολίτευμα την αβασίλευτη δημοκρατία, ενώ στην Ευρώπη την περίοδο εκείνη κυρίαρχοι ήταν οι βασιλιάδες. Η εξουσία δεν ήταν πλέον συγκεντρωμένη στα χέρια του ενός, αλλά χωρίζεται σε εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική.

Το σύνταγμα εφαρμόζει το όραμα του Ρήγα για «αρχή της λαϊκής κυριαρχίας», σύμφωνα με την οποία ο λαός απόκτησε το πολιτικό δικαίωμα της εκλογής των αντιπροσώπων του. Πιο συγκεκριμένα με το σύνταγμα της Τροιζήνας του 1827 καθιερώνεται ένα πολίτευμα με βάση την αβασίλευτη κοινοβουλευτική δημοκρατία.

Η μετάφραση του πρώτου επαναστατικού συντάγματος σε αρκετές ευρωπαϊκές γλώσσες (γαλλικά, γερμανικά, αγγλικά, ιταλικά και ρωσικά) κατά την τριετία 1823-1825 αποδεικνύει τον προοδευτικό του χαρακτήρα. Το «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδας» έδειξε στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης τον δρόμο της αντίστασης στη μοναρχία.

Ludwig Michael von Schwanthaler, Η Εθνική Συνέλευση στην Επίδαυρο, 1836, τοιχογραφία, Ανατολικός Τοίχος, Αίθουσα Ελευθερίου Βενιζέλου Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων.

Κατοχύρωση ανθρώπινων δικαιωμάτων

Τα τρία «Συντάγματα της Επανάστασης», το Σύνταγμα της Επιδαύρου (1822), το Σύνταγμα του Άστρους (1823) και το Σύνταγμα της Τροιζήνας (1827) έχουν ξεκάθαρα φιλελεύθερο και ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα.

Τα τρία «Συντάγματα του Αγώνα» είχαν ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό την κατοχύρωση των ατομικών ελευθεριών. Βασικά δικαιώματα, όπως η ανεξιθρησκεία, η προστασία της ιδιοκτησίας, της τιμής και της ασφάλειας, η ισότητα απέναντι στο νόμο, η απαγόρευση της σύλληψης και της φυλάκισης χωρίς δικαστικό ένταλμα, περιλαμβάνονται στις πρωτοποριακές διατάξεις για την ασφάλεια των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Το σύνταγμα του Άστρους θεωρείται πρωτοπόρο γιατί καταργεί το καθεστώς της δουλείας από το νέο ελληνικό κράτος. Μέχρι και τον 19ο αιώνα η δουλεία ήταν ακόμα διαδεδομένη σε πολλά κράτη της Ευρώπης.

Στο Σύνταγμα της Τροιζήνας, περιλαμβάνεται ένας αξιοζήλευτος κατάλογος ατομικών δικαιωμάτων. Όπως υποστηρίζεται «τον κατάλογο των δικαιωμάτων που αφορούν την προσωπική προστασία του πολίτη και την ασφάλειά του από την ποινική εξουσία της Πολιτείας, θα τον ζήτησαν πολλά σύγχρονα Συντάγματα».

Το ηθικόν σύνορον της Ελευθερίας
είναι τούτο το ρητόν:

Μη κάμης εις τον άλλον εκείνο όπου δεν θέλεις να σε κάμουν.

Ρήγας Φεραίος, «Τα Δίκαια του Ανθρώπου», άρθρο 6

Ενδυνάμωση φιλελληνικού κινήματος

Ο φιλελληνισμός ήταν ένα κίνημα εκδήλωσης ενδιαφέροντος και συμπαράστασης προς την επαναστατημένη Ελλάδα. Το κίνημα του φιλελληνισμού προϋπήρχε της επανάστασης, κορυφώθηκε όμως κατά τη διάρκεια του αγώνα. Η ηρωική στάση των Ελλήνων, όπως αυτή καταγράφηκε για παράδειγμα στην έξοδο του Μεσολογγίου το 1826, σε συνδυασμό με τις θηριωδίες των Τούρκων - στη σφαγή της Χίου το 1822, στην καταστροφή των Ψαρών και στο ολοκαύτωμα της Κάσου το 1824 - ενδυνάμωσαν τα φιλελληνικά συναισθήματα.

Η δράση του φιλελληνικού κινήματος, που ήταν έντονη κυρίως στην Ευρώπη, προσέφερε ηθική υποστήριξη μέσα από ποιήματα, τραγούδια, συναυλίες, συνθήματα, γελοιογραφίες. Προσέφερε επίσης υλική υποστήριξη, αποστέλλοντας χρήματα, τρόφιμα, ρουχισμό, όπλα και φάρμακα.

Σπουδαίοι φιλέλληνες, όπως ο Φρανσουά Ρενέ ντε Σατομπριάν, ο Βίκτωρ Ουγκό, ο Λόρδος Βύρωνας, με τα γραπτά τους κείμενα που δημοσιεύονταν σε φιλελεύθερες ευρωπαϊκές εφημερίδες υπερασπίζονται τον αγώνα των Ελλήνων. Έτσι, ενημερώνεται και ευαισθητοποιείται η κοινή γνώμη. Συγχρόνως, ασκείται πίεση προς τις συντηρητικές κυβερνήσεις που δεν έβλεπαν ευνοϊκά τον αγώνα των Ελλήνων.

«Ο κόσμος είναι η Ελλάδα που διαστέλλεται.
Η Ελλάδα είναι ο κόσμος που συστέλλεται.»

Βίκτωρ Ουγκό

«Ποτέ δεν αποτυχαίνουν αυτοί που πεθαίνουν
για έναν μεγάλο σκοπό.»

Λόρδος Βύρων

Επίδραση στις τέχνες

Η Επανάσταση του 1821 εκκολάφτηκε και κορυφώθηκε κάτω από το κίνημα του Ρομαντισμού. Κύρια χαρακτηριστικά του το ισχυρό συναίσθημα και η φαντασία έναντι της ορθής σκέψης και του υποκειμενισμού, η εξύψωση του ιπποτικού και ηρωικού ιδεώδους με σύγχρονους καθημερινούς ήρωες. Αυτό βοήθησε να γίνουν γνωστοί διάφοροι αυτόχθονες λαοί, έναντι των κυρίαρχων εθνών, όπως οι Έλληνες και να αφυπνιστεί η εθνική συνείδηση και ο πατριωτισμός που οδήγησαν στον ένοπλο αγώνα για την ελευθερία και ανεξαρτησία. Συνεπώς, ο αγώνας των επαναστατημένων Ελλήνων υπήρξε μία από τις πηγές έμπνευσης του ρομαντισμού.

Πολλοί ζωγράφοι της εποχής δημιούργησαν πίνακες που κοσμούν τα μουσεία όλου του κόσμου, αντικατοπτρίζοντας με ακρίβεια την αίσθηση της Ελλάδας κατά την περίοδο της επανάστασης. Στους πίνακες του Ευγένιου Ντελακρουά οι Τούρκοι συμβολίζουν την βίαιη και ανυπότακτη δύναμη, ενώ αντίθετα στο πρόσωπο των Ελλήνων συμβολίζεται η ελευθερία και ο πολιτισμός. Αυτό γίνεται αντιληπτό και από την επιλογή χρωμάτων, αφού για τους Τούρκους χρησιμοποιεί σκούρα, γήινα χρώματα ενώ οι φορεσιές των Ελλήνων ξεχωρίζουν για το λευκό, το μπλε και το κόκκινο χρώμα. Η μετάβαση σε πιο γήινα και σκοτεινά χρώματα αλλά και η αποτύπωση σκηνών μάχης έδωσαν

μία νέα κατεύθυνση στην ευρωπαϊκή τέχνη, μακριά από τα δεδομένα που ίσχυαν μέχρι τότε.

Το ανυπότακτο ελληνικό πνεύμα συγκίνησε σπουδαίους ρομαντικούς ποιητές όπως τον Άγγλο Λόρδο Μπάιρον και τον Γάλλο Βίκτωρ Ουγκό. Το γνωστότερο ίσως φιλελληνικό ποίημα του Ουγκό είναι «Το Ελληνόπουλο», που γράφτηκε το 1828 και

συνδέθηκε στενά με τον πίνακα του Ντελακρουά «Η σφαγή της Χίου». Με το ποίημα αυτό καλούσε όλους τους Γάλλους να υποστηρίξουν τον αγώνα για την ελευθερία της Ελλάδας. Η επιθυμία για απελευθέρωση από τους Τούρκους οδήγησε επίσης στην αναγέννηση και άνθηση των τεχνών στην υπόδουλη Ελλάδα. Το ρεύμα του ρομαντισμού ξεκίνησε με τις πρωτοπορίες των επτανήσιων ζωγράφων αρχικά και με την ίδρυση της λογοτεχνικής Επτανήσιακής Σχολής στη συνέχεια.

Η σφαγή της Χίου
Ευγένιος Ντελακρουά

Αντίστοιχα, μετά την ίδρυση του πρώτου ελληνικού κράτους δημιουργήθηκε στην Αθήνα από Φαναριώτες λόγιους η Ρομαντική Σχολή. Αξιοσημείωτα έργα της ρομαντικής περιόδου είναι ο «Ύμνος εις την Ελευθερία» και οι «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» του Διονυσίου Σολωμού.

«Το Ελληνόπουλο», Βίκτωρ Ουγκό
Τούρκοι διαβήκαν. Χαλασμός, θάνατος πέρα ως πέρα.
Η Χίο, τ' όμορφο νησί, μαύρη απομένει ξέρα...

<http://olaentaxi.weebly.com/eugegravene-delacroix.html>

Πηγή έμπνευσης για άλλα επαναστατικά κινήματα στην Ευρώπη

Η επιτυχής έκβαση της ελληνικής επανάστασης και η ίδρυση ενός ελεύθερου ελληνικού κράτους, απαλλαγμένου από τους Οθωμανούς, οδήγησε στην εκδήλωση κι άλλων επαναστατικών κινήματων στο ευρωπαϊκό έδαφος. Τα επαναστατικά κινήματα, όπου κι αν εκδηλώνονταν, διεκδικούσαν ελευθερία και δικαιοσύνη. Στη συνέχεια αναφέρονται μερικά ενδεικτικά παραδείγματα.

Όταν διαπιστώθηκε ότι ο βασιλιάς Γουλιέλμος Α΄ της Οράγγης ευνοούσε τα ολλανδικά οικονομικά συμφέροντα σε βάρος των βελγικών, οι Βέλγοι επαναστάτησαν και ίδρυσαν το ανεξάρτητο βασίλειο του Βελγίου το 1830. Την ίδια περίοδο ξέσπασε ανεπιτυχής επανάσταση στην Πολωνία με κύριο αίτημα την ανεξαρτησία από τη Ρωσία, τμήμα της οποίας ήταν έως τότε τα πολωνικά εδάφη.

Ένα άλλο επαναστατικό κίνημα εκδηλώθηκε στη Γαλλία εναντίον του βασιλιά Κάρολου Ι΄. Πλήθος λαού με επικεφαλής τους δημοκρατικούς ριζοσπάστες βγήκε στους δρόμους, εξαναγκάζοντας τον Κάρολο Ι΄ σε παραίτηση και αξιώνοντας την εγκαθίδρυση αβασίλευτης δημοκρατίας.

Βασικός στόχος όλων των κινήματων που εκδηλώθηκαν από

Όλο το έθνος αδικείται,
όταν αδικείται ένας μόνος πολίτης.

Ρήγας Φεραίος, «Τα Δίκαια του Ανθρώπου», άρθρο 23

το 1830 και μετά ήταν η κατάργηση των απολυταρχικών καθεστώτων που επικρατούσαν στην Ευρώπη και καταπίεζαν τους λαούς. Επεδίωκαν, λοιπόν, αυτό που πρώτη η Ελλάδα πέτυχε: την πτώση της απολυταρχίας και την ψήφιση πιο φιλελεύθερων και δημοκρατικών πολιτευμάτων που θα προστάτευαν τα δικαιώματα των απλών και καταπιεσμένων πολιτών.

Τα παλικάρια

Μαρία Καραμήτσα & Ματθίλη Παπαδήμα

Οι Έλληνες ανδρειωμένοι
κάνουν κλεφτοπόλεμο αποφασισμένοι,
παλεύουν για την οικογένειά τους,
την πατρίδα τη γλυκιά τους,
αλλά και για τα παιδιά τους.

Οι Έλληνες πονεμένοι,
Γυρνάνε απ' τον πόλεμο ματωμένοι,
Κουρασμένοι, πεινασμένοι...
Πέρασαν πολλά δεινά
αλλά τελικά ήρθε η λευτεριά.

Δημήτρης Πασσαλής - Γελοιογραφία

Χάρης Τζουμάκης
Γελοιογραφία

Βιβλιοκριτική

Το βιβλίο ήταν πολύ ωραίο και κατανοητό επειδή δεν είχε δύσκολες λέξεις και δεν είχε τόσες πολλές πληροφορίες που να μην μπορείς να τις θυμάσαι.

Κατσούλα Στέλλα

Το βιβλίο μου άρεσε γιατί είναι ειδικά φτιαγμένο για τα παιδιά. Είναι πολύ αναλυτικό και σου προσφέρει πολλές γνώσεις για τα δικαιώματα των ανθρώπων και τα σημαντικά πρόσωπα της Ελληνικής Επανάστασης. Όταν το διαβάζεις νιώθεις πως είσαι εκεί και βλέπεις με τα μάτια σου αυτά που γράφει ο συγγραφέας. Οι περιγραφές είναι πολύ ζωντανές και οι εικόνες σχηματίζονται στο μυαλό σου. Η ανάλυση των χαρακτήρων και των γεγονότων είναι ιστορικά και διαχρονικά εκπαιδευτική.

Χριστίνα Δρακοπούλου

Αναστασία
Γεωργακοπούλου - Βλαχοδημήτρη

Το βιβλίο κατά τη γνώμη μου ήταν εξαιρετικό. Δημιουργεί ωραίες εικόνες στο μυαλό του αναγνώστη και γίνεται εύκολα κατανοητό. Βγάζει πολλά και ενδιαφέροντα νοήματα, τα οποία όσο πιο πολύ τα διαβάζεις τα κατανοείς όλο και περισσότερο και πιστεύω ότι αξίζει να το διαβάσει κάποιος.

Κατερίνα Κρικέλη

Μου αρέσει πολύ το βιβλίο, διότι είναι κατανοητό για παιδιά και μας λέει με πολύ ωραία λόγια αυτά που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της Επανάστασης και πώς δημιουργήθηκε το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας. Δεν υπάρχει κάτι που να μη μου αρέσει σχετικά με το βιβλίο. Όλα είναι κατανοητά και περνάς πολύ ωραία τον χρόνο σου διαβάζοντας το!

Μαριάντα Σαββάτη

Θεωρώ ότι το βιβλίο «Το Πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας» είναι κατανοητό και πολύ ενδιαφέρον. Είναι κατανοητό επειδή εξηγεί σημαντικά γεγονότα με απλό λεξιλόγιο. Μου τράβηξε το ενδιαφέρον, γιατί αναφερόταν στις ζωές κάποιων ανθρώπων οι οποίοι βοήθησαν να δημιουργηθεί το Πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας.

Προμπονάς Γιώργος

Το νοηματικό περιεχόμενο και η δομή του βιβλίου μου άρεσαν πολύ, καθώς εξηγεί πολύ αναλυτικά τα θέματα που πραγματεύεται. Τέλος, μου άρεσε πολύ που παρουσιάζει τα γεγονότα απλοϊκά για να μπορούν να το διαβάσουν παιδιά μικρών ηλικιών.

Ματσιούλας Γιώργος

Οι εικόνες του βιβλίου «Το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας» κάνουν το βιβλίο ελκυστικό για τα παιδιά καθώς αυτές περιέχουν ζωντανά χρώματα. Η έκφραση στα πρόσωπα των χαρακτήρων παρουσιάζεται με αστείο τρόπο κάνοντας τους ήρωες οικεία πρόσωπα και παροτρύνει τα παιδιά να διαμορφώσουν τις δικές τους εικόνες για αυτούς.

Τροφοδοτούν τη φαντασία των παιδιών, πλουτίζουν τον ψυχικό τους κόσμο και ως μικροί αναγνώστες, ταξιδεύουν στα χρόνια της Επανάστασης κατανοώντας τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν.

Κωνσταντίνος Χειλόπουλος

Αναστασία
Γεωργακοπούλου - Βλαχοδημήτρη

Το βιβλίο «Το πρώτο σύνταγμα της Ελλάδας» είναι ένα πολύ ενδιαφέρον βιβλίο, διότι έμαθα πράγματα για το πρώτο σύνταγμα της Ελλάδας που δεν τα ήξερα. Επίσης, μου άρεσε πολύ που ήταν κατανοητό σε μένα, αλλά και το πλούσιο λεξιλόγιο που χρησιμοποιεί. Μπορώ να πω ότι μου τράβηξε το ενδιαφέρον και θα μπορούσα να το ξαναδιαβάσω πολλές φορές, γιατί η δομή του βιβλίου και το περιεχόμενό του μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρουσα. Επίσης, μου άρεσε πολύ που δεν είναι πυκνογραμμένο ανά σελίδα. Τέλος, μου άρεσε πολύ που όταν το διάβαζα μου δημιουργούσε εικόνες στο μυαλό μου.

Γιάννης - Μάριος Ματρακίδης

Το βιβλίο μου άρεσε πολύ, διότι έχει πλούσιο λεξιλόγιο. Επίσης μου άρεσε, διότι έχει ενδιαφέρον περιεχόμενο και εξηγεί όσα αναφέρει κάνοντάς το κατανοητό. Εγώ, καθώς και πολλοί άλλοι άνθρωποι φαντάζομαι, μάθαμε πολλά πράγματα που δεν γνωρίζαμε διαβάζοντας το βιβλίο αυτό.

Ελεάννα Σαγιά

Για την εικονογράφηση του βιβλίου έχω να σχολιάσω πως οι εικόνες είναι πολύ ζωντανές και καλοσχεδιασμένες.

Ανδριάνα Κατσιάρη

Το σημείο που μου κέντρισε το ενδιαφέρον και το σημείο που μου άρεσε περισσότερο είναι η στιγμή που προσπαθούν να τονώσουν το ηθικό των Ελλήνων και τους εξηγούν τα δικαιώματά τους. Τέλος, είναι ένα εύκολο βιβλίο για να το διαβάσει ένα μικρό παιδί.

Κουκούτσης Ορέστης

Οι εικόνες του βιβλίου είναι σε στυλ παλιού και καινούριου.
Πιστεύω πως οι εικόνες δίνουν ζωντάνια στο κείμενο.

Φώτης Αλεξίου

Πιστεύω ότι η εικονογράφηση είναι καταπληκτική και δείχνει
αυτό που θέλει να πει ο συγγραφέας.

Νικόλας Παπαεωαγγελίου

Το βιβλίο για το Σύνταγμα έχει φανταστικές εικόνες,
σχεδιασμένες με λεπτομέρεια και προσοχή.

Άννα Τζάλλα

**Εορτασμος των 200 ετών απο την
Ελληνική Επανάσταση στον κοσμο**

Ιωάννα Δοξάκη

Ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας, Εμανουέλ Μακρόν:

«Ο πόλεμος για την ελληνική ανεξαρτησία υπήρξε αιματηρός, φρικτός. Με την βιαιότητα του ξύπνησε τις συνειδήσεις των τότε Ευρωπαίων. Υπήρξε, επίσης, και πόλεμος ιδεών, που κερδήθηκε χάρη στο θέατρο, στη μουσική με την πένα των ποιητών, την γενναιοδωρία των ανωνύμων ευεργετών από τη μια άκρη της Ευρώπης έως την άλλη και ιδιαίτερα στην Γαλλία. Οι Έλληνες επαναστάτες μελέτησαν τους φιλοσόφους του Διαφωτισμού.

Το 1821 ένα διεθνές κίνημα διανόησης και ανθρωπισμού, ένα κίνημα εθελοντών ξεσηκώθηκε σε όλη την Ευρώπη για την απελευθέρωση της Ελλάδας. Ήταν το κίνημα των αγωνιστών της Ελευθερίας, των Ελλήνων, που σκοτώνονταν σε συνθήκες φριχτής βαναυσότητας για την ανεξαρτησία, την ελευθερία, την δημιουργία της σύγχρονης Ελλάδος.»

Ο Πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν:

«Οι Έλληνες αγωνιστές του 1821 εμπνέονταν από τα ιδανικά και τη δράση της Αμερικανικής Επανάστασης, ακριβώς όπως οι Αμερικανοί επαναστάτες και οι Πατέρες του Έθνους μας είχαν εμπνευστεί από το παράδειγμα της αθηναϊκής δημοκρατίας. Και για περισσότερα από 200 χρόνια, οι Έλληνες και οι Αμερικανοί συμπορεύτηκαν, σεβόμενοι και υπερασπιζόμενοι τις αρχές της δημοκρατίας που έδωσαν πνοή στις επαναστάσεις μας. Συμμετέχω από κοινού με τον ελληνικό λαό και τα εκατομμύρια υπερήφανων Ελληνοαμερικανών στον εορτασμό αυτής την χαρμόσυνης επετείου.»

**Γιώργος Θεοδωρακάκος
Γελοιογραφία**

Παιχνίδια

Παιχνίδι λέξεων για την επανάσταση

- 1) **Ε** ----- Ξεκίνησε στις 25 Μαρτίου του 1821.
- 2) **Λ** ----- Έγινε μάχη στις 23 Απριλίου του 1821. Εκεί τραυματίστηκε ο Αθανάσιος Διάκος.
- 3) **Ε** ----- Γνωστή μάχη στις 26 Ιουλίου του 1822.
- 4) **Υ** ----- Γνωστός Έλληνας ζωγράφος που απτακονίζει μέσα από τα έργα του σημαντικές στιγμές της Επανάστασης.
- 5) **Θ** ----- Πατριωτικός Ύμνος που έγραψε ο Ρήγας Φερραίος.
- 6) **Ε** ----- Σχηματίστηκαν Φιλελληνικές για να στηρίξουν τον αγώνα.
- 7) **Ρ** ----- Μία από τις τρεις Μεγάλες Δυνάμεις.
- 8) **Ι** ----- Πασάς που αποβιβάστηκε στη Μεθώνη.
- 9) **Α** ----- Κλείστηκε στο Χάνι με 118 άνδρες.

Σακελλάρη Μαριέλλη, Μπότσικας Άγγελος, Μόσχος Αλέξανδρος, Κατσίκης Φίλιππος, Παπαλόπουλος Φίλιππος

Κρυπτόλεξο

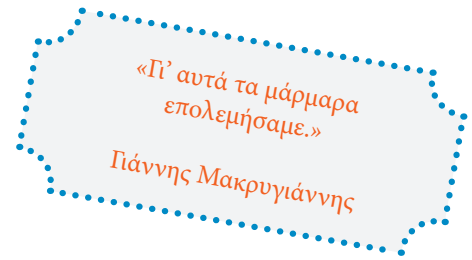
Βρείτε τα ονόματα των μαχητών της επανάστασης του 1821 και τις μάχες που έδωσαν

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, ΜΙΑΟΥΛΗΣ, ΚΑΝΑΡΗΣ, ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ, ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ, ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ, ΝΑΥΑΡΙΝΟ, ΜΑΝΙΑΚΙ, ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑ, ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ, ΧΙΟΣ, ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ, ΣΟΥΛΙ, ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ, ΑΛΑΜΑΝΑ

Α	Φ	Γ	Δ	Γ	Ρ	Χ	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Κ	Ξ	Η	Γ	Ν	Δ	Σ	Ρ
Π	Μ	Κ	Ε	Φ	Α	Λ	Ο	Β	Ρ	Υ	Σ	Ο	Ν	Λ	Κ	Α	Ξ	Υ	Τ
Λ	Μ	Θ	Ρ	Θ	Ξ	Μ	Ν	Χ	Ψ	Ω	Ε	Υ	Θ	Α	Σ	Υ	Σ	Ξ	Τ
Κ	Π	Ξ	Β	Φ	Λ	Ε	Ρ	Φ	Γ	Μ	Ρ	Τ	Ι	Χ	Δ	Α	Ε	Ε	Ρ
Η	Ο	Ν	Ε	Ρ	Ξ	Ε	Τ	Γ	Ξ	Ι	Τ	Ρ	Ξ	Α	Δ	Ρ	Ε	Σ	Ι
Μ	Υ	Η	Ν	Τ	Υ	Δ	Π	Θ	Μ	Α	Υ	Ε	Ν	Λ	Φ	Ι	Σ	Κ	Π
Ε	Μ	Φ	Α	Υ	Λ	Ψ	Ο	Ι	Ν	Ο	Θ	Τ	Μ	Α	Υ	Ν	Χ	Α	Ο
Σ	Π	Δ	Κ	Θ	Α	Β	Ι	Ο	Β	Υ	Ι	Ρ	Κ	Μ	Π	Ο	Γ	Ν	Λ
Ο	Ο	Σ	Ι	Ρ	Κ	Ν	Θ	Π	Ω	Λ	Ο	Φ	Ι	Α	Θ	Χ	Η	Α	Ι
Λ	Υ	Α	Α	Ι	Ξ	Μ	Ξ	Ε	Ψ	Η	Ε	Ω	Ο	Ν	Π	Ρ	Ρ	Ρ	Τ
Ο	Λ	Ψ	Ρ	Ξ	Κ	Λ	Μ	Τ	Β	Σ	Ρ	Ψ	Χ	Α	Ζ	Σ	Ε	Η	Σ
Γ	Ι	Ζ	Τ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ο	Π	Φ	Π	Ο	Ι	Θ	Υ	Τ	Σ	Α
Γ	Ν	Χ	Υ	Φ	Γ	Η	Μ	Α	Ν	Ι	Α	Κ	Ι	Λ	Κ	Μ	Ν	Β	Ω
Ι	Α	Ψ	Η	Δ	Ω	Η	Ξ	Κ	Λ	Ν	Ι	Κ	Η	Τ	Α	Ρ	Α	Σ	Ψ
Β	Μ	Β	Α	Ν	Δ	Ρ	Ο	Υ	Τ	Σ	Ο	Σ	Δ	Σ	Φ	Γ	Η	Ξ	Σ
Ν	Ξ	Η	Γ	Φ	Χ	Α	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Σ	Ο	Υ	Λ	Ι
Μ	Γ	Ω	Β	Β	Ν	Μ	Κ	Η	Γ	Φ	Δ	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Δ
Β	Σ	Α	Γ	Κ	Ο	Λ	Ο	Κ	Ο	Τ	Ρ	Ω	Ν	Η	Σ	Τ	Θ	Ο	Φ
Κ	Α	Ρ	Α	Ι	Σ	Κ	Α	Κ	Η	Σ	Α	Α	Σ	Δ	Φ	Τ	Γ	Η	Κ
Τ	Υ	Γ	Η	Φ	Δ	Σ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Χ	Ι	Ο	Σ	Γ	Η	Ξ	Κ

Η ακροστιχίδα των ανθρώπινων δικαιωμάτων

Δ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ι	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Κ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Α	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ι	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ω	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Μ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Α	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1. Όλοι οι άνθρωποι πρέπει να έχουν ανθρώπινα
2. Ένα από τα κυριότερα ανθρώπινα δικαιώματα είναι η
3. Στη σημερινή ο καθένας κοιτάει τον εαυτό του.
4. Όλοι έχουν δικαίωμα στην
5. Όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα τις τους.
6. Ω..... η συνεργασία των ανθρώπων στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους.
7. Η είναι πηγή δύναμης.
8. Στο σημερινό κόσμο κυριαρχεί η

Αναστάσης Βουλγαρίδης

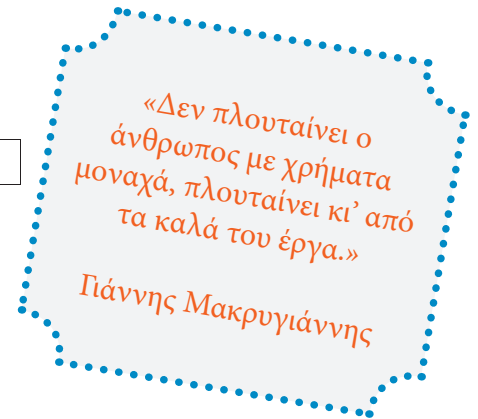
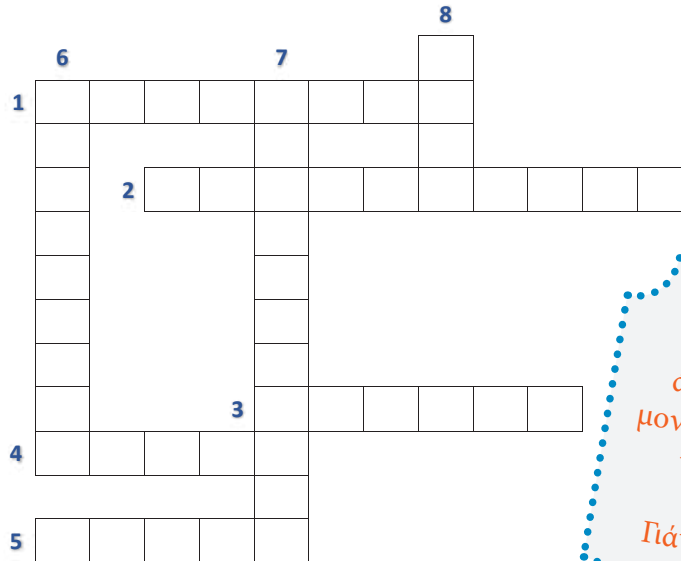
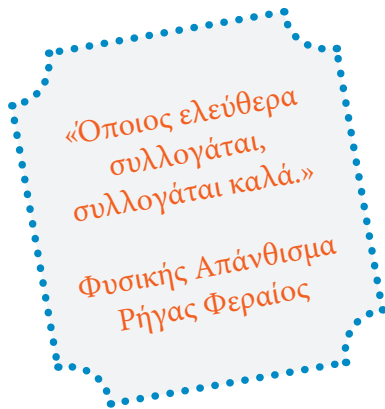
Κρυπτόλεξο

Βρείτε τις λέξεις που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα

Οριζόντια: ασφάλεια, ελευθερία, νόμος, δικαιοσύνη, ειρήνη, αγάπη, υγεία, εκπαίδευση, ανεξαρτησία, περίθαλψη, δημοκρατία
Κάθετα: ανεξιθρησκεία, μόρφωση, σύνταγμα, ισότητα, σεβασμός

Α	Β	Γ	Α	Σ	Φ	Α	Λ	Ε	Ι	Α	Δ	Ε	Ζ	Η
Ν	Ε	Λ	Ε	Υ	Θ	Ε	Ρ	Ι	Α	Μ	Λ	Κ	Ι	Θ
Ε	Ρ	Σ	Τ	Υ	Ν	Ο	Μ	Ο	Σ	Ν	Ξ	Ο	Ι	Π
Ξ	Φ	Δ	Ι	Κ	Α	Ι	Ο	Σ	Υ	Ν	Η	Χ	Σ	Ψ
Ι	Ζ	Ε	Δ	Γ	Ε	Ι	Ρ	Η	Ν	Η	Β	Α	Ο	Ω
Θ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Φ	Ν	Τ	Ξ	Ο	Π	Τ	Ρ
Ρ	Α	Ω	Ψ	Χ	Φ	Υ	Ω	Τ	Α	Γ	Α	Π	Η	Σ
Η	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Σ	Θ	Γ	Ι	Κ	Λ	Τ	Σ
Σ	Π	Υ	Γ	Ε	Ι	Α	Η	Ο	Μ	Ξ	Ν	Μ	Α	Ε
Κ	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Β
Ε	Κ	Π	Α	Ι	Δ	Ε	Υ	Σ	Η	Ι	Θ	Η	Ζ	Α
Ι	Χ	Φ	Υ	Τ	Σ	Ρ	Π	Ο	Ξ	Ν	Μ	Λ	Κ	Σ
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Λ	Ψ	Η	Ο
Η	Θ	Ι	Δ	Η	Μ	Ο	Κ	Ρ	Α	Τ	Ι	Α	Κ	Σ

Σταυρόλεξο

Οριζόντια:

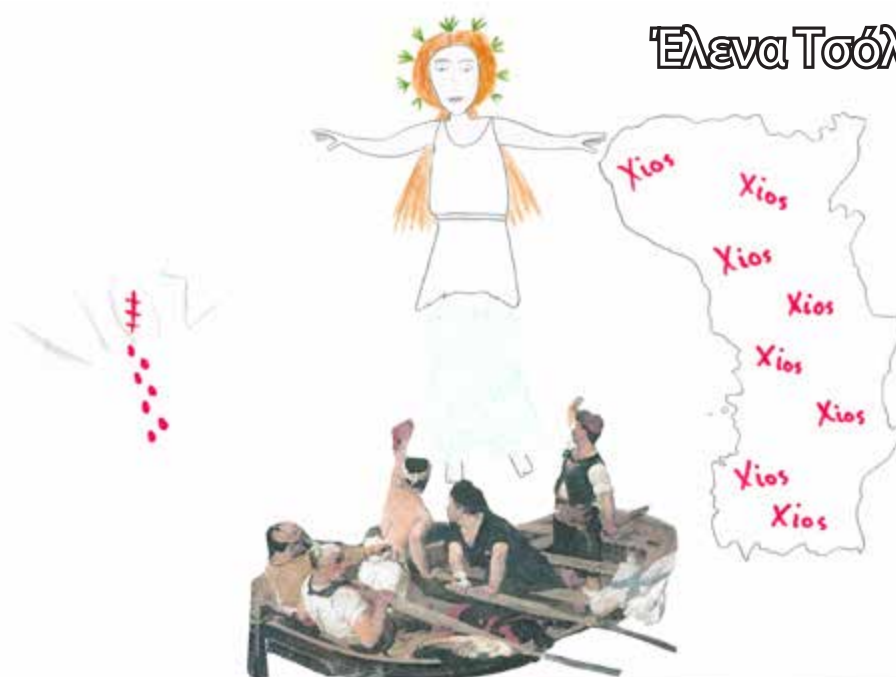
1. Όλοι έχουν το δικαίωμα της ελεύθερης
2. Η των ανθρώπινων δικαιωμάτων χρειάζεται αγώνα.
- 3 & 4. Τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν που θέτουν συγκεκριμένα πρότυπα ανθρώπινης συμπεριφοράς.
5. Το των ανθρώπινων δικαιωμάτων έχει επηρεάσει το διεθνές δίκαιο.

Κάθετα:

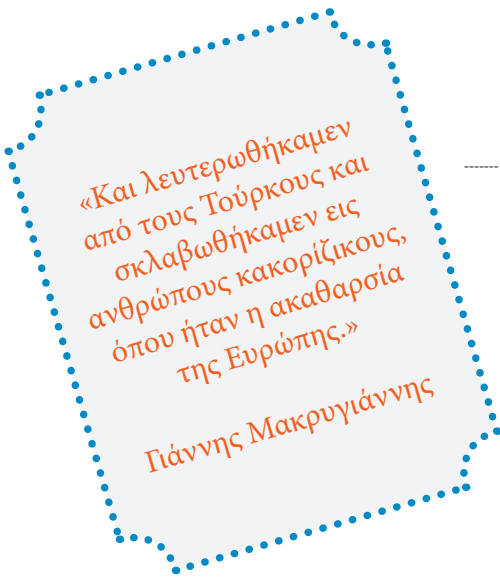
6. Ένα από τα κυριότερα δικαιώματα είναι η
7. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 ήταν αγώνας για εθνική
8. Όλοι οι άνθρωποι είναι μεταξύ τους

Νικόλας Κακάκης, Κωνσταντίνος Παπανδρέου, Σπύρος Φαρμάκης

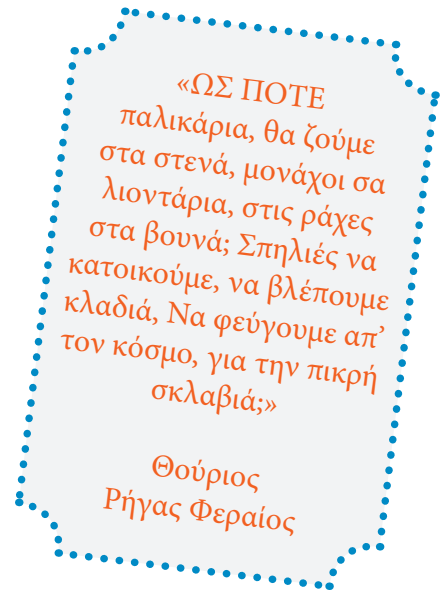
Έλενα Τσόλκα

Η μεσοστιχίδα της Επανάστασης

Ε
..... Π
..... Α
..... Ν
..... Α
..... Σ
..... Τ
..... Α
..... Σ
..... Η

1. Το αντώνυμο του πολέμου.
2. Ο Καποδίστριας έδωσε βάση στη βασική των Ελλήνων.
3. Πολλοί πέθαναν από προβλήματα στον πόλεμο.
4. Οι γονείς αναλαμβάνουν την των παιδιών τους.
5. Το αντίθετο του μίσους.
6. Όταν σε ένα πλήθος ατόμων είναι όλοι ίσοι λέμε ότι υπάρχει
7. Άνθρωποι απεβίωσαν από έλλειψη
8. Συνώνυμο της δουλειάς
9. Οι πολεμιστές ήταν γενναίοι και είχαν
10. Ο Δημήτριος Υψηλάντης ήταν ο της τελευταίας μάχης της Επανάστασης.

Φαίη Σταυροπούλου, Έλενα Τσόλκα

Παιχνίδι μνήμης

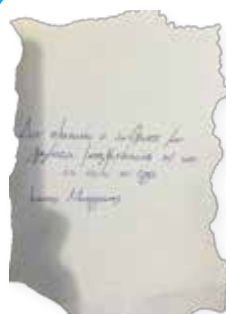
Κόψε τις παρακάτω κάρτες, ανακάτεψέ τες, γύρνα τες ανάποδα και βρες τις όμοιες

Λόρδος Βύρωνας

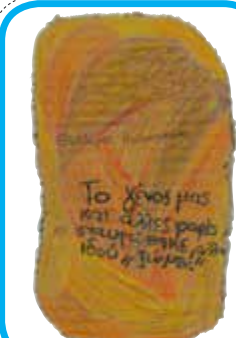
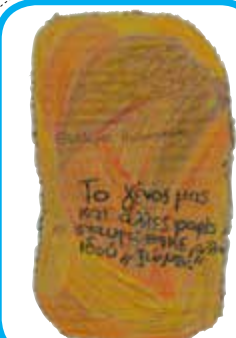
Λόρδος Βύρωνας

Ιωάννης
Μακρυγιάννης

Ιωάννης
Μακρυγιάννης

Παιχνίδια - απαντήσεις

Παιχνίδι λέξεων για την επανάσταση

9)	Α	ΝΑΡΟΥΤΟΣ	Ξεκίνησε στις 25 Μαρτίου του 1821.
8)	Ι	ΜΠΑΡΜ	Έγινε μάχη στις 23 Απριλίου του 1821. Εκεί τραυματίστηκε ο Αθανάσιος Διάκος.
7)	Ρ	ΩΣΙΑ	Γνωστή μάχη στις 26 Ιουλίου του 1822.
6)	Ε	ΠΙΤΡΟΠΕΣ	Γνωστός Έλληνας ζωγράφος που απεικονίζει μέσα από τα έργα του σημαντικές στιγμές της επανάστασης.
5)	Θ	ΟΥΡΙΟΣ	Πατριωτικός Ύμνος που έγραψε ο Ρήγας Φεραίος.
4)	ΒΡ	Υ ΖΑΚΗΣ	Σχηματίστηκαν φιλελλήνικες να να στηρίζουν τον αγώνα.
3)	Δ	Ε ΡΒΕΝΑΚΙΑ	Μία από τις τρεις Μεγάλες Δυνάμεις.
2)	Α	Α ΜΑΝΑ	Παράς που αποβιβάστηκε στη Μεβώνη.
1)	Ε	ΠΑΝΑΣΤΑΣΗ	Καίετηκε στο Χάνι με 18 άνδρες.

Κρυπτόλεξο

Τα ονόματα των μαχητών της επανάστασης του 1821 και τις μάχες που έδωσαν

Τ	Υ	Λ	Γ	Η	Φ	Δ	Σ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Χ	Ι	Ο	Σ	Ε	Κ
Κ	Α	Ρ	Α	Γ	Κ	Α	Ι	Σ	Α	Κ	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Κ
Β	Σ	Α	Γ	Α	Ο	Ο	Α	Ο	Κ	Ο	Τ	Ρ	Ω	Ν	Η	Σ	Τ	Φ
Μ	Γ	Ω	Β	Β	Ν	Μ	Κ	Η	Τ	Φ	Δ	Ρ	Τ	Υ	Π	Α	Δ	Φ
Ν	Ξ	Η	Τ	Φ	Χ	Α	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Σ	Ο	Υ	Α
Β	Μ	Β	Α	Ν	Δ	Ρ	Ο	Υ	Τ	Σ	Ο	Σ	Δ	Σ	Φ	Τ	Η	Ξ
Ι	Α	Ψ	Χ	Η	Δ	Ω	Ξ	Κ	Α	Ν	Ι	Κ	Η	Τ	Α	Ρ	Α	Ψ
Γ	Ν	Υ	Γ	Τ	Φ	Τ	Η	Α	Ν	Ι	Α	Κ	Ι	Α	Κ	Μ	Ν	Β
Γ	Ι	Ζ	Τ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Ο	Ι	Θ	Υ	Τ	Σ	Α
Ο	Α	Ψ	Ρ	Ξ	Κ	Α	Μ	Τ	Β	Σ	Ρ	Ψ	Χ	Α	Ζ	Ε	Η	Σ
Α	Υ	Α	Α	Ι	Ξ	Μ	Ξ	Ε	Ψ	Η	Ε	Ω	Ο	Ν	Π	Ρ	Ρ	Τ
Ο	Ο	Σ	Ι	Ρ	Κ	Ν	Θ	Π	Α	Υ	Ο	Φ	Ι	Α	Θ	Χ	Α	Ι
Σ	Π	Δ	Κ	Θ	Α	Β	Ι	Ο	Β	Υ	Ι	Ρ	Κ	Μ	Π	Ο	Τ	Α
Ε	Μ	Φ	Α	Υ	Α	Ψ	Ο	Ι	Ν	Ο	Θ	Τ	Μ	Α	Υ	Ν	Χ	Α
Μ	Υ	Η	Ν	Τ	Υ	Δ	Π	Θ	Μ	Α	Υ	Ε	Ν	Α	Φ	Ι	Σ	Κ
Η	Ο	Ν	Ε	Ρ	Ξ	Ε	Τ	Γ	Ξ	Ι	Τ	Ρ	Ξ	Α	Δ	Ρ	Ε	Σ
Κ	Π	Ξ	Β	Φ	Ν	Ε	Ρ	Φ	Τ	Μ	Ρ	Υ	Ι	Χ	Δ	Α	Ε	Ρ
Α	Μ	Θ	Ρ	Θ	Ξ	Μ	Ν	Χ	Ψ	Ω	Ε	Υ	Θ	Α	Σ	Υ	Ξ	Τ
Π	Μ	Κ	Ε	Φ	Α	Α	Ο	Β	Ρ	Υ	Σ	Ο	Ν	Α	Κ	Α	Ξ	Τ
Α	Φ	Γ	Δ	Τ	Ρ	Χ	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Κ	Ξ	Η	Τ	Ν	Δ	Σ

Κρυπτόλεξο

Λέξεις που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ
Ν	Ε	Α	Ε	Υ	Θ	Ε	Ρ	Ι	Α	Μ	Α	Κ	Ι	Θ	Ι	Π	Ξ
Ε	Ρ	Σ	Τ	Υ	Ν	Ο	Μ	Φ	Ν	Τ	Ξ	Ο	Π	Τ	Ρ	Α	Ω
Π	Φ	Δ	Ι	Κ	Α	Ι	Ο	Σ	Υ	Ν	Η	Χ	Σ	Ψ	Ω	Α	Μ
Ι	Ζ	Ε	Δ	Γ	Ε	Ι	Ρ	Η	Ν	Η	Β	Α	Ο	Ω	Π	Τ	Ρ
Θ	Η	Θ	Ι	Κ	Α	Υ	Μ	Φ	Ν	Τ	Ξ	Ο	Π	Τ	Ρ	Α	Ω
Σ	Π	Υ	Γ	Ε	Ι	Α	Η	Ο	Μ	Ξ	Ν	Μ	Α	Ε	Κ	Π	Α
Κ	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Β	Α	Ζ	Α
Ε	Κ	Π	Α	Ι	Δ	Ε	Υ	Σ	Η	Ι	Θ	Η	Ζ	Α	Μ	Ν	Ε
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ	Ω	Α	Μ	Ο	Η	Ο
Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Α	Π	Ε	Ζ	Π	Ε	Ρ	Ι	Θ	Α	Α	Ψ	Η
Α	Ν	Ε	Ξ	Α	Ρ	Τ	Η	Σ	Ι	Α	Ψ						

**Για την ιστορική έρευνα
«Επιρροές που δέχτηκε και άσκησε η Ελληνική Επανάσταση»
αντλήθηκαν πληροφορίες από τις ακόλουθες πηγές:**

Ι. Κολιόπουλος, Ι. Μιχαηλίδης, Α. Καλλιανιώτης και Χ. Μηνάογλου, Ιστορία του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου, εκδόσεις Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος», Αθήνα 2013.

Χ. Δημόπουλος, Το Α σύνταγμα της Ελλάδας για παιδιά, εκδόσεις Ψυχογιός, Αθήνα 2020.

Τα συντάγματα της Επανάστασης (1822 – 1827), εκδόσεις εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ σε συνεργασία με το ΚΕΦΙΜ, Αθήνα 2021.

http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/5204/Istoria_G-Gymnasiou_html-empl/index.html

<https://www.pemptousia.gr/>

<https://www.slideshare.net/NasiaFatsi/5-69542958>

https://www.greek-language.gr/digitalResources/literature/education/literature_history/

<https://www.offlinepost.gr/2020/10/08/>

<https://www.slideshare.net/prasino/6-1820-1821>

<https://www.greece2021.gr/arthografia/3463-to-elliniko-kratos-gennietai-o-dromos-pros-tin-a-ethnosynelefsi-kai-to-syntagma-tis-epidayrou.html?Itemid=194>

<https://www.offlinepost.gr/2021/03/23/to-kinima-tou-filellinismou-i-alli-opsi-tis-evropis/>

<https://www.offlinepost.gr/2020/12/26/i-domi-kai-i-organosi-tis-filikis-etairias/>

<https://www.kathimerini.gr/pages/announcements/561284467/i-elliniki-epanastasi-stin-epochi-ton-epanastaseon-1776-1848-ep-anaxiologiseis-kai-sygkriseis/>

<https://www.kathimerini.gr/culture/561282940/i-techni-prin-kai-meta-tin-istoria/>

https://www.youtube.com/watch?v=rLf6_iSoiHo

<https://www.offlinepost.gr/2020/12/30/siko-servia-i-proti-valkaniki-epanastasi/>

<https://www.offlinepost.gr/2021/03/23/to-kinima-tou-filellinismou-i-alli-opsi-tis-evropis/>

<https://neoskosmos.com/el/189886/filellinismos-mia-istoriki-anadromi/>

https://www.cnn.gr/a/1821_200years/tehni/

<https://mere25.gr/roam-Riga/>

<https://www.taxydromos.gr/Politismos/75423-to-kinima-toy-romantismoy-kai-o-rolos-toy-sthn-epanastash-toy-21.html>

<https://pigipaideias.gr/2021/03/25/>

Το εξώφυλλο
δημιούργησε η **Στέφη
Κατσούρου**

Τα αποφθέγματα των ηρώων
που εμφανίζονται στην
εφημερίδα επιμελήθηκαν οι
**Γιώργος Σακελλάρης και
Δημήτρης Σοφράς.**